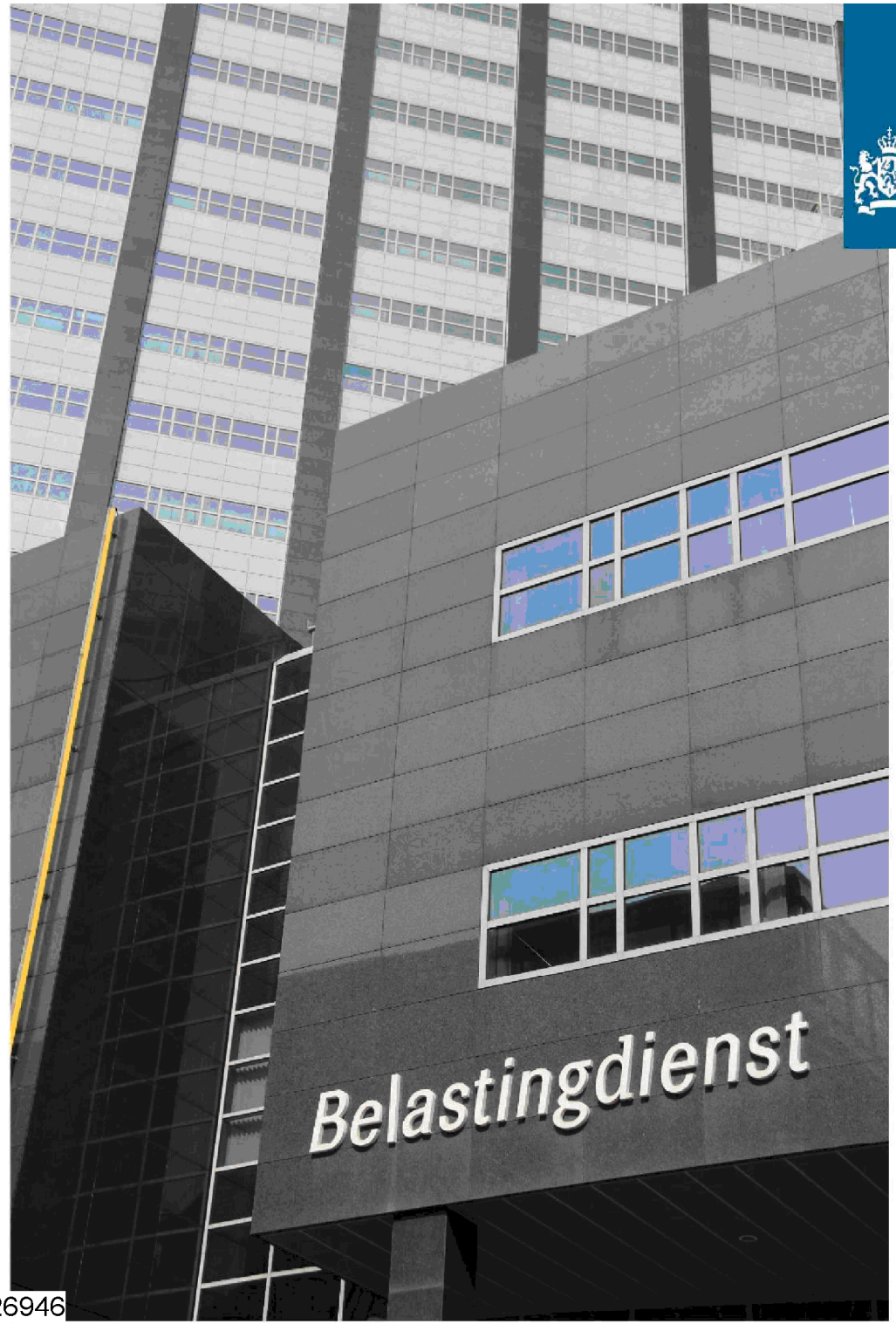

Belastingdienst

Handhavingsbrief Belastingdienst 2018

26-09-2017
Versie 0.81

Concept

Disclaimer:
Zolang dit document nog in concept is, geldt voor alle opgenomen cijfers dat deze onder voorbehoud zijn en nog moeten worden geverifieerd en geaccordeerd.

Belastingdienst

Versiebeheer:

Versienr	Datum	Wijzigingen	Naar	Review/comments
0.6	20170824		Begeleidingsgroep	
0.7	20170830	H2, H3 algemeen, P, MKB, GO, Douane, FIOD	Begeleidingsgroep	
0.72	20170906	Beperkte aanpassingen GO, Part, Tsl. Concept Introductie toegevoegd	Departementale afstemoverleg	
0.73	20170911	Aanpassingen P, GO, T, MKB,		
0.74	20170912	Aanpassingen P, GO, MKB		
0.75	20170912	Diverse kleine aanpassingen	Staatssecretaris, als bijlage bij stand van zaken notitie AFP, AFEP, FEZ, IRF, Belastingdienst intern	
0.76	20170915		Begeleidingsgroep	
0.8	20170926	Aanvullingen en wijzigingen, toevoeging H4 en H5	DG, AFP, AFEP, FEZ, IRF, Belastingdienst intern, Begeleidingsgroep, contactpersonen	

Versie introductie 20170906

Belastingdienst

1. Introductie

Deze Handhavingsbrief geeft inzicht in de handhavingsstrategie van de Belastingdienst, schetst een beeld van de naleving door burgers en bedrijven en geeft inzicht in de keuzes die de dienst daarbij maakt in de inzet van zijn mensen en middelen.

Een goede naleving begint bij een goede uitvoering door de Belastingdienst. Goede uitvoering ziet daarbij niet alleen op een ongestoord en juist verloop van aangifteverwerking, aanslagoplegging of dienstverlening, maar ook op het zorgdragen voor een omgeving die een goede naleving door de burger ondersteunt en bevordert. De vooringevulde aangifte voor particulieren is hier bij uitstek een voorbeeld van. Dat geldt evenzeer voor het toekennen van toeslagen, waar de Belastingdienst pro-actief de burger signaleert wanneer er een wijziging in zijn omstandigheden plaats heeft gevonden en voor vormen van toezicht vooraf zoals de Authorised Economic Operator (AEO) status bij Douane of horizontaal toezicht bij bedrijven.
Ook internationaal leggen belastingadministraties steeds meer het accent op waarborgen vooraf in plaats van controle achteraf. Bij zo'n aanpak gaan een betere service voor de Belastingbetaler, door eenvoudiger procedures en het sneller kunnen bieden van zekerheid, een efficiëntere uitvoering door de Belastingdienst en een betere naleving hand in hand.

Daarnaast blijft de Belastingdienst blijft uiteraard toezichthouder. Informatie-technologie maakt het mogelijk aangiftestromen meer integraal en in continuïteit te monitoren en mogelijke onjuistheden vroegtijdig te signaleren. Dat geldt ook voor het detecteren van mogelijke fraude. Risicomodellen gebaseerd op slimme vormen van data-analyse zijn hiervoor de basis. 36

Waar nodig kiest de Belastingdienst voor gerichte interventies, zoals kantoortoetsen of boekenonderzoeken en bij gebleken onjuistheden treedt hij handhavend op. Een goede risicoselectie is hierbij van groot belang, omdat de capaciteit hiervoor nu eenmaal beperkt is. Ook kiest de dienst waar mogelijk voor interventies die een zo groot mogelijk impact hebben en gaat ook na welke maatregelen kunnen worden genomen om de gebleken onjuistheden structureel te voorkomen.
Het meten van effecten van interventies is de basis voor de verdere ontwikkeling van de aanpak.

Deze drie lijnen – *een goede uitvoering en borging vooraf, slim toezicht en gerichte interventies* - in samenhang moeten het de Belastingdienst mogelijk maken de toenemende volumes en de toenemende dynamiek, met name in de hoek van ondernemingen en de Douane, op te vangen, ook bij een gelijkblijvende of iets dalende bezetting.
In de Investeringsagenda is geschetst wat de belangrijkste verbetersporen zijn om hier invulling aan te geven.
In lijn hiermee behoeft ook het handhavingsinstrumentarium zelf verdere ontwikkeling. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is de doorontwikkeling van het horizontaal toezicht. De uitkomsten van het onderzoek naar hoe deze doorontwikkeling vorm kan krijgen komen naar verwachting in het voorjaar van 2018 beschikbaar.

Dia 3

36

Ik zou de volgorde wijzigen.
Eerst inzetten op interventies die structureel voorkomen enz.
Dan pas gerichte interventies. Dat sluit ook aan bij onze voorkeursstrategie

27-9-2017

1. Introductie

Waar deze structurele verbeterstappen echter nog in ontwikkeling zijn, ziet de dienst zich in het hier en nu geconfronteerd met lastige afwegingen omtrent de inzet van de capaciteit voor toezicht en handhaving.

Deze Handhavingsbrief geeft daar inzicht in. De brief onderstreept de noodzaak om tot structurele stappen te komen waar dat mogelijk is, zoals een verdere ontwikkeling van de vooringevulde aangifte of het onderzoeken van de mogelijkheid van een 'automatische winstaangifte' voor kleine ondernemers.

Ondertussen is de uitdaging voor de dienst om via de lijnen van handhavingsregie de optimale keuzes te maken, in lijn met de Handhavingsstrategie Belastingdienst. Gebaseerd op actuele nalevingsbeelden en omgevingsanalyses, via een effectieve mix van activiteiten en met een systematische meting van resultaten en effecten. Deze implementatie is binnen de dienst nog volop gaande. In die zin is deze eerste Handhavingsbrief ook een 'proeve'. Het instrumentarium om tot goede keuzes te komen en daarover verantwoording te kunnen afleggen zal de komende jaren verder ontwikkeld worden, ook in lijn met de aanbevelingen die de Algemene Rekenkamer daarvoor heeft gedaan. De brief geeft daarom ook inzicht in het ontwikkelpad voor de komende jaren.

Belastingdienst

2. Belastingdienst in beeld

Permanente opdracht

De Belastingdienst heeft als permanente opdracht de wet- en regelgeving die hem is opgedragen zo doeltreffend en doelmatig mogelijk uit te voeren. In zijn handelen streeft hij naar rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. Dienstverlening aan en respect voor burgers en bedrijven zijn aan dat handelen onlosmakelijk verbonden.

De strategische doelstelling van de Belastingdienst is af te leiden uit het algemene beleidsartikel over "belastingen" in de Rijksbegroting:
"(...) Doeltreffende en doelmatige uitvoering van die wet- en Regelgeving zorgt ervoor dat burgers en bedrijven bereid zijn hun wettelijke verplichtingen ten aanzien van de Belastingdienst na te komen (compliance)".

De handhavingsstrategie van de Belastingdienst verbindt zijn handhavingsactiviteiten aan zijn doelstellingen.
De handhavingsstrategie is er op gericht het gedrag van burgers en bedrijven zodanig te beïnvloeden dat zij structureel (fiscale) regels naleven.

Structurele regelnaleving moet er voor zorgen dat de verschuldigde belastingen bestendig de staatskas binnenkomen en de toeslagen rechtmatig worden uitbetaald.

Taken Belastingdienst

- Heffen en innen van rijksbelastingen, douanerechten en premies volksverzekeringen
- Toekenning van en controle op inkomensafhankelijke toeslagen voor kinderopvang, huur en zorg
- Toezicht houden op de naleving van regels voor (EU) grensoverschrijdend goederenverkeer en het faciliteren van dit goederenverkeer
- Toezicht houden op het naleven van fiscale wetten en regels
- Opsporen van belastingfraude en financiële fraude

Belastingdienst

Voor alle opgenomen figuren geldt dat deze nog worden opgemaakt cq herontworpen door het communicatiebureau. Excuus dat sommige figuren in de huidige opmaak slecht leesbaar zijn.

2. Belastingdienst in beeld

Doelgroepen in aantallen en belang

Het merendeel van burgers in Nederland krijgt te maken met de Belastingdienst. Dat begint vaak al op jonge leeftijd, als iemand vakantiewerk gaat doen, gaat werken of een auto koopt, en dat loopt door totdat iemand overlijdt. In het verloop van het leven zorgen gebeurtenissen als het starten van een onderneming er voor dat een burger nog meer te maken krijgt met de Belastingdienst, naast inkomstenbelasting komen daar dan ook winstaangiften voor de inkomstenbelasting en omzetbelasting bij.

De Belastingdienst is ook op een andere manier prominent aanwezig in het leven van veel burgers, vanwege het toekennen en uitbetalen van inkomensafhankelijke toeslagen.

Bedrijven kennen een grote verscheidenheid, zoals in omvang van personeel en omzet, en in bedrijfsvorm.
Zelfstandigen zonder personeel, kleine bedrijven met weinig personeel tot de grotere bedrijven in het MKB en de multinationals, ook zij krijgen te maken met de Belastingdienst.

Ook bij het reizen, internationaal versturen of ontvangen van goederen, importeren en exporteren van handelsgoederen komen burgers en bedrijven in aanraking met de Belastingdienst.

Zoveel verscheidenheid in combinatie met de complexe – fiscale - wetgeving noopt tot een indeling in doelgroepen waarin sprake is van homogene, specifieke kenmerken.

Een dergelijke indeling maakt het voor de Belastingdienst mogelijk om te zorgen voor adequate dienstverlening, efficiënt en effectief toezicht en opsporing.

Opbrengsten en capaciteit worden nog in lijn gebracht conform financiële verantwoording en formatiekader 2018.

2. Belastingdienst in beeld

Capaciteit

De Belastingdienst heeft een personeelsbestand van circa 28.000 fte. Bijna 22.000 fte zijn werkzaam in het primaire proces bij Belastingen, Toeslagen, Douane en FIOD. Ruim 6.100 fte is werkzaam in onder andere de massale processen, de IV en klantenservice en interactie.

De verdeling van de capaciteit is gebaseerd op de werkpakketten per segment in relatie tot de gekozen strategie. Bij het vaststellen van de werkpakketten spelen omvang, risico's en financieel belang een rol. In de Investeringsagenda is aangegeven dat de Belastingdienst compacter kan worden door te investeren in drie sporen: beter, goedkoper en meer in control. Zo heeft de ontwikkeling van de vooringevulde aangifte (VIA) voor particulieren, die ziet op de sporen beter en goedkoper, geleid tot een geleidelijke afbouw van de capaciteit.

Tussen de 80-85% van de capaciteit wordt ingezet in processen waarbij contact met burgers of bedrijven voorkomt.
Werkzaamheden als het behandelen van aangiften, uitvoeren van (administratief) toezicht en behandelen van klachten, bezwaren en beroepen vallen hieronder.

Deze Handhavingsbrief beschrijft de werkzaamheden op het gebied van toezicht en handhaving en de bijbehorende inzet van medewerkers. De brief zoomt in op de capaciteit behorend bij de directie die de coördinatie heeft over de doelgroep en waar het zwaartepunt van het toezicht ligt. Capaciteit die niet onder verantwoordelijkheid van diezelfde directie valt, wordt in deze Handhavingsbrief buiten beschouwing gelaten.

Belastingdienst

3. Handhavingsstrategie in de praktijk

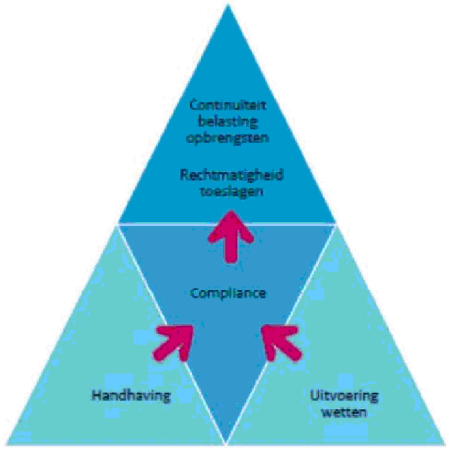
Handhavingsstrategie Belastingdienst

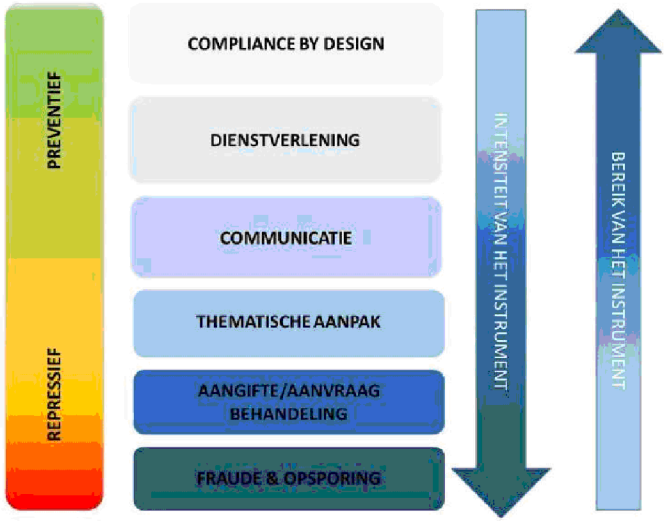
Door middel van handhaving beoogt de Belastingdienst het nalevingsgedrag van burgers en bedrijven zodanig te beïnvloeden dat zijn structureel (fiscale) regels naleven (compliance).

Compliance bestaat voor de diverse belastingen uit vier indicatoren :

- juist en tijdig registreren door burgers en bedrijven als belastingplichtige;
- tijdig doen van aangifte;
- doen van een juiste aangifte;
- tijdig betalen.

Voor toeslagen geldt andere wetgeving, daarom worden voor toeslagen wel dezelfde indicatoren gebruikt, met een iets afwijkende definitie.

De Belastingdienst zet een samenstel van activiteiten in om naleving te onderhouden en te bevorderen, van dienstverlening tot opsporing. De voorkeursstrategie hierbij is om preventief en waar mogelijk in de actualiteit te handelen en problemen te (helpen) voorkomen.

Voor burgers en ondernemers kan (fiscale) wet- en regelgeving complex zijn. De Belastingdienst streeft er naar om de administratieve lasten te verminderen en burgers en ondernemers zo goed mogelijk te ondersteunen bij het nakomen van hun (fiscale) plichten. En richt zich daarbij zo veel mogelijk op het verbeteren van het nalevingsvermogen.

Belastingdienst

3. Handhavingsstrategie in de praktijk

Uit het jaarlijks uitgevoerde onderzoek onder burgers, ondernemers en douaneklanten, de Fiscale Monitor*, blijkt dat bijna de helft zegt (volledig) op de hoogte te zijn van de (fiscale) rechten en plichten en dat ongeveer een kwart weinig tot geen idee hiervan heeft. Gebrek aan kennis omtrent de regelgeving of de procedures is een belangrijke oorzaak van fouten in de aangiften.
'Compliance by design' ziet op het zodanig aanpassen van processen, formulieren en de interactie met burgers en ondernemers, dat fouten worden voorkomen. Een voorbeeld van een meer structurele maatregel om fouten uit te sluiten is de vooringevulde aangifte. Dergelijke maatregelen kunnen vragen om vereenvoudiging van wetgeving.

Burgers en ondernemers zijn over het algemeen (zeer) tevreden over de duidelijkheid van de diverse aangifteprogramma's en de vooringevulde aangifte wordt door 95% van de burgers positief beoordeeld.
Het imago van de Belastingdienst is daarbij dat hij vooral streng, deskundig en betrouwbaar is, maar als minste als transparant wordt ervaren.

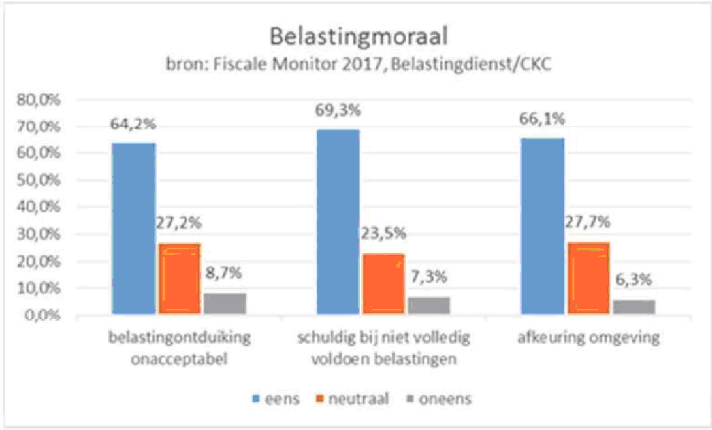
De Belastingdienst wil door middel van onder andere moderne vormen van interactie de dienstverlening verder uitbouwen en daarmee ook de mate van naleving verhogen. Door zo vroeg mogelijk in een proces interactie aan te gaan, kunnen fouten worden voorkomen en neemt de zekerheid bij burgers en ondernemers toe.

Om nalevingsbereidheid te bevorderen, zet de Belastingdienst een uitgebreid palet aan instrumenten in. Daar hoort naast investeren in transparantie en interactie ook (thematisch) toezicht en fraudebestrijding bij.

In zijn toezicht handelt de Belastingdienst zoveel mogelijk responsief, wat inhoudt dat zijn aanpak zo goed mogelijk afgestemd wordt op de situatie en het gedrag van individuele burgers en bedrijven.

De kans dat de Belastingdienst ontdekt dat een aangifte of aanvraag onjuist is wordt door 83% van de ondervraagden in de Fiscale Monitor als neutraal tot zeer groot gezien.

De belastingmoraal laat de afgelopen drie jaren een stabiel beeld laat zien over de verschillende groepen** heen, vergelijkbaar met het beeld uit 2017, zoals hieronder weergegeven.

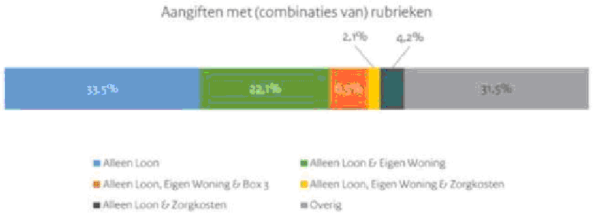
*Fiscale Monitor wordt uitgevoerd door Belastingdienst/CKC

3.1 Particulieren

De meeste burgers hebben te maken met de inkomensheffing. Voor de burger moet het gemakkelijk zijn om aan zijn verplichtingen te voldoen en zekerheid te krijgen. Hij wil actief geïnformeerd worden over wat er van hem verwacht wordt. Via het communicatiekanaal van zijn voorkeur kan hij eventuele vragen beantwoord krijgen. Waar dat niet lukt krijgt hij hulp. Zijn aangifte wordt snel afgehandeld zodat hij snel weet waar hij aan toe is. Als er aan de kant van de Belastingdienst vragen zijn, dan hoort hij dat direct. De makkelijkste manier van aangifte doen is die waarbij hij een voor-ingevulde aangifte slechts nog hoeft te controleren en ondertekenen.

Kenmerken

Burgers die geen ondernemer zijn en die niet gelieerd zijn aan een onderneming, vallen voor de inkomensheffing onder het segment Particulieren. Het aantal belastingplichtige burgers voor de inkomensheffing (niet winst) is rond de 5 miljoen. Daarnaast doen 3 miljoen burgers onverplicht aangifte zodat het segment verantwoordelijk is voor de verwerking van ruim 8 miljoen aangiften. Deze burgers hebben te maken met de volgende (combinatie van) rubrieken uit de aangifte.

Het invullen van de aangifte is voor veel burgers een stressvolle aangelegenheid. Zij willen dan ook graag snel weten of ze het goed hebben gedaan.

In de contacten met de Belastingdienst verwacht de burger de interactiemogelijkheden die hij ook ervaart bij andere grote organisaties.

De groeiende stroom inkomens- en vermogensgegevens uit het buitenland laat zien dat internationalisering ook voor deze burgers aan de orde is.

De burger en het segment Particulieren

De burger heeft naast de inkomensheffing vaak te maken met de Motorrijtuigenbelasting en de belasting op erven en schenken.

De uitvoering van de inkomensheffing niet winst omvat toezicht, bezwaar, beroep, klachten en inning. Ook van buitenlandse belastingplichtigen, grensarbeiders, werknemers van internationale organisaties en diplomaten. Het segment is ook, onder meer, verantwoordelijk voor de heffing van erf- en schenkbelasting.
Onderdelen van de uitvoering van deze belastingen zijn bij andere onderdelen van de Belastingdienst zijn belegd, zoals: opsporing (FIOD), een deel van de Dienstverlening (KI&S) en inning (Landelijk incasso-centrum).

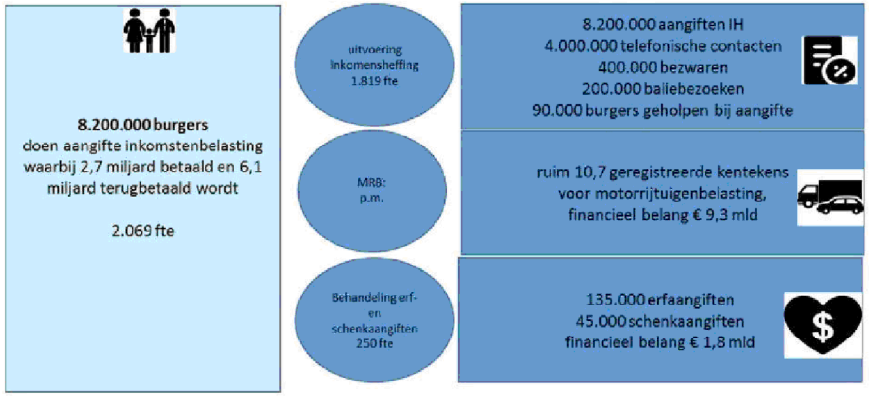
Belastingdienst

3.1 Particulieren

Plaatje wordt nog aangepast (MRB en Erf&Schenk voor dit onderdeel buiten scope)

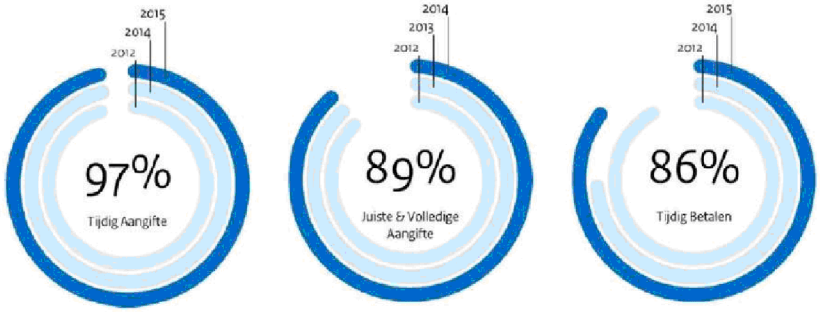
Tijdigheidscijfers worden nog in lijn gebracht met de halfjaarsrapportage.

Belang, aantallen en capaciteit

Het financiële belang van de inkomensheffing, zoals gepresenteerd, moet wel in perspectief geplaatst. Bij deze belastingplichtige burgers is in totaal als voorheffing (loonheffing) al € 56 miljard op hun loon ingehouden. De loonheffing houdt echter geen rekening met het totale inkomen van de belastingplichtige. Dat kan bij de toepassing van het tarief tot verschillen leiden. Ook de meeste aftrekposten worden in de loonheffing niet meegenomen.

Nalevingsbeeld inkomensheffing niet winst

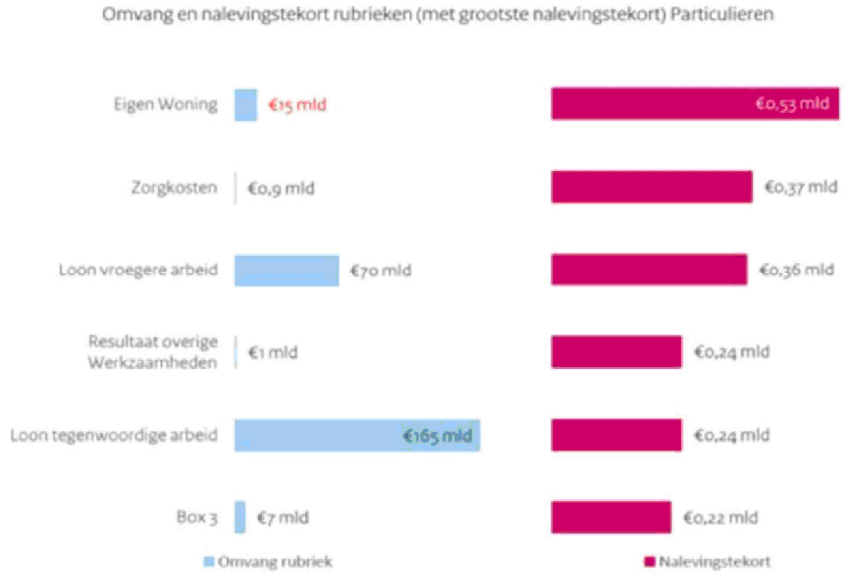

Tijdige aangifte
Van de particuliere belastingplichtigen die een uitnodiging tot het doen van aangifte inkomstenbelasting hebben ontvangen, dient ruim 97% de aangifte op tijd in. De tijdigheid van aangiften vertoont al enige jaren een stabiel beeld.

De juistheid en volledigheid van de aangiften
Al jaren dient de overgrote meerderheid van de belastingplichtigen een juiste en volledige aangifte in. 11% van de aangiften bevat fouten. In belastinggeld uitgedrukt gaat dat om €605 miljoen. Dat is 1,1% van het belang. Hiervan wordt bij aangiftecontrole een belangrijk deel gecorrigeerd. Een overzicht van de belangrijkste nalevingstekorten is te vinden in de volgende figuur.

Belastingdienst

3.1 Particulieren

Het geschatte nalevingstekort wordt vooral veroorzaakt door fouten in de zes hierboven gepresenteerde rubrieken.

Een belangrijke kanttekening hierbij is dat de steekproef geen beeld geeft van de volledigheid van de aangifte. Zonder contra informatie is het nagenoeg onmogelijk om vast te stellen of inkomsten volledig zijn verantwoord. Voor inkomen uit loon, of ontvangen rente van banken is zulke informatie beschikbaar. Voor bijvoorbeeld inkomsten uit overige werkzaamheden is de juistheid van een aangifte echter niet eenvoudig vast te stellen. Het nalevingstekort dat bestaat uit onvolledig verantwoorde inkomsten blijft daardoor in de steekproef onderbelicht.

Bij de uitvoering van de steekproef en uit andere controle-ervaring blijkt dat de veruit de meeste fouten niet bewust gemaakt worden.

De totale omvang van belastingfraude kan niet worden vastgesteld. De nalevingsbeelden particulieren laten echter al jaren een bedrag van opgespoorde fraude zien van rond de € xxx miljoen euro. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om opgespoorde systeemfraude en vermogen in het buitenland dat ook na afloop van de inkeerregeling tot correcties, navorderingen en boetes blijft leiden.

Omvang van de fraude wordt nog onderzocht op juistheid.

Tijdig betalen

Ten aanzien van tijdig betalen is het beeld over de afgelopen jaren stabiel. Rond de 86% betaalt op tijd. Na herinnering en gebruik van uitstelmogelijkheden loopt dat op naar 96%.

Belastingmoraal

De Fiscale Monitor laat op het punt van de belastingmoraal een stabiel (gunstig) beeld zien. Dat is echter geen rustig bezit. Door een efficiënt, foutloos en respectvol optreden en een geloofwaardige handhaving draagt de Belastingdienst bij aan het onderhouden van de hoge belastingmoraal.

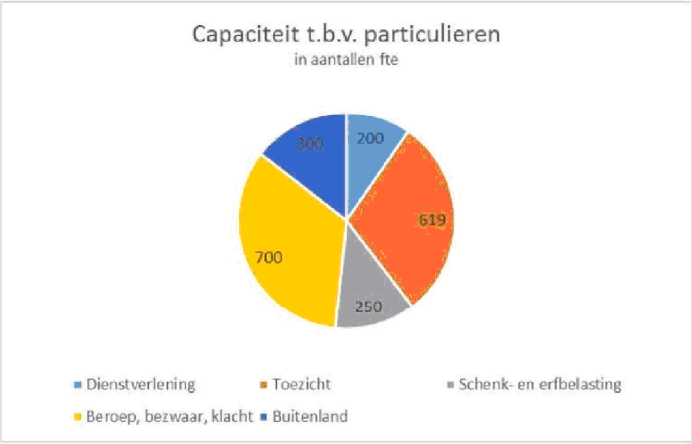
Belastingdienst

Capaciteit wordt nog in lijn gebracht met formatiekader.

3.1 Particulieren

Capaciteit

Voor de uitvoering van de regelgeving waarvoor het segment verantwoordelijk is, heeft het in 2018 2.069 fte beschikbaar.

Uitvoering noemen we in dit verband onder andere, het registeren van belastingplichtigen, verzending en ontvangst van aangiften, het vaststellen van de belastingschuld (opleggen van aanslagen), het innen van de verschuldigde belasting, het beantwoorden van vragen, het behandelen van klachten, bezwaren en beroepen e.d . Het overzicht laat zien dat voor toezicht en handhaving inkomensheffing (niet winst) rond de 600 fte beschikbaar zijn. Die 600 moeten echter voor een deel worden ingezet op administratieve werkzaamheden om onvolkomenheden in de automatisering op te vangen en ondersteuning te bieden aan het proces “bezwaar”.

Handhavingsstrategie

De massaliteit van het aantal burgers dat aangifte doet, de lastige en stressvolle opgave die dat vaak voor ze is, de behoefte aan zekerheid en de vaststelling dat fouten in de aangifte meestal te maken hebben met onbegrip en niet bewust gemaakt worden, leidt tot een handhavingsstrategie die gericht is op het behouden en vergroten van de compliance. Dat doen we door een omgeving te creëren waarin het doen van aangifte zo eenvoudig mogelijk is en de interactie af te stemmen op het gedrag van burgers en zo snel mogelijk zekerheid te bieden. Aanvullend op het massale proces voert Particulieren toezicht uit. Er wordt samengewerkt met partijen uit de samenleving die burgers ondersteunen bij het voldoen aan hun fiscale verplichtingen. Dat wil zeggen dat het streven is:

- De burger zo veel mogelijk een vooringevulde aangifte te presenteren
- Interactie met de burger persoonlijk en op maat vorm te geven
- Thematisch toezicht volgens handhavingsregie vorm te geven
- Aangiftes steeds meer risicogericht te controleren en corrigeren

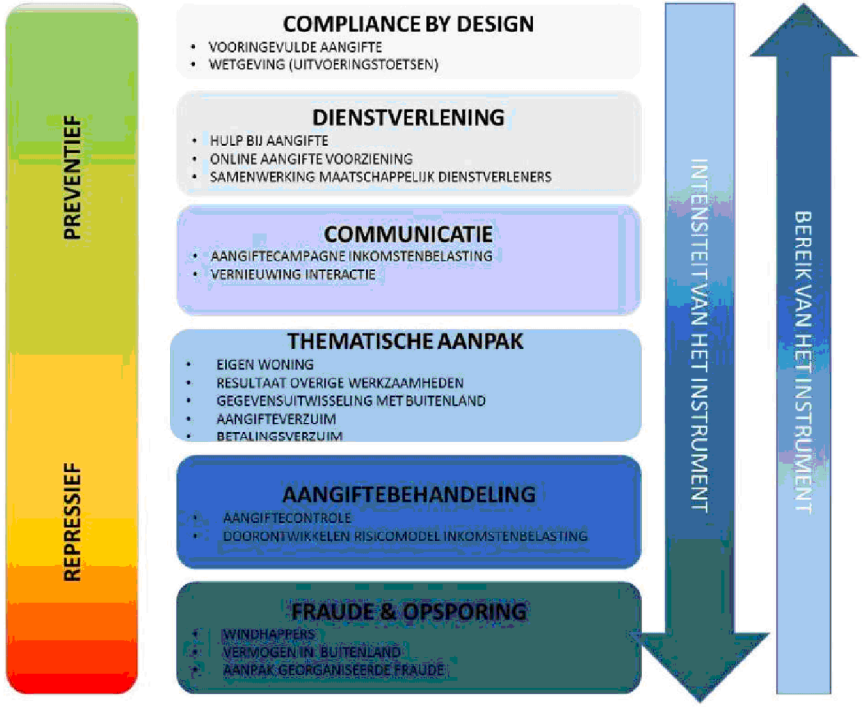
Om verder te kunnen gaan met het voorinvullen van aangiften, in de actualiteit in gesprek te komen met burgers over hun fiscale positie, en het toezicht uit te voeren is het van essentieel belang dat de Belastingdienst de beschikbaarheid van gegevens uit kan breiden met actuele, volledige en juiste gegevens uit onder meer de loonaangifteketen en van derden. Dit met in acht nemen van de wettelijke kaders die hiervoor (gaan) gelden.

3.1 Particulieren

Activiteiten voor 2018

Preventief: ondersteuning van de burger
Omdat voor alle rubrieken geldt dat de meeste fouten niet bewust gemaakt worden maar het gevolg zijn van onkunde worden preventieve instrumenten doorlopend door ontwikkeld. Ook in 2018 wordt daarom capaciteit ingezet om de burger beter te ondersteunen bij het doen van aangifte. Dit , door (o.a.):

- het aantal voor-ingevulde rubrieken en het aantal aangiften dat volledig is voor-ingevuld uit te breiden;
- de online aangifte voorziening nog effectiever te maken;
- voorlichting en informatie op het gebied van de voorlopige aanslag te verbeteren;
- het kennisnetwerk voor helpers verder uit te breiden, zodat partijen die burgers helpen bij het doen van aangifte beter worden ondersteund,
- eerder in het (toezicht)proces contact op te nemen waardoor we burgers helpen bij het nakomen van hun verplichtingen.

Figuur Activiteiten voor 2018

3.1 Particulieren

Massaal automatisch corrigeren
Niet alle derden-informatie komt op tijd om in de VIA op te nemen. In die gevallen kan pas later worden vastgesteld of de aangifte overeenstemt met de van derden ontvangen informatie. Dit geldt voor een deel voor de rubriek "loon". Daarom wordt dit instrument met name voor deze rubriek ingezet. Ook de internationale gegevens-uitwisseling is niet altijd op tijd om in de VIA opgenomen te worden. Zo mogelijk wordt de burger met een brief of een attentiesein in de online aangifte geattendeerd op de aanwezigheid van buitenlandse inkomsten of vermogens. Latere beschikbaarheid van deze gegevens kan leiden tot correctie en navordering.

Thematische aanpak
De nalevingstekorten op het gebied van de aangifterubriek "eigen woning", "resultaat uit overige werkzaamheden" en op het gebied van aangifteverzuim worden in 2018 thematisch aangepakt. Dat wil zeggen volgens handhavingsregie zoals die op operationeel niveau vorm krijgt.

- De keuze voor deze thema's rust op de overweging dat het gaat om relatief grote nalevingstekorten in aangifterubrieken die in omvang groeien en naar verwachting blijven groeien. Belastingplichtigen vinden het vaak lastige rubrieken om in te vullen. Alle aanleiding voor een responsieve aanpak. Betere ondersteuning voor de goedwillenden maar ook controle en correctie voor de minder welwillenden. Derden-gegevens zijn onvoldoende beschikbaar om naleving met de VIA of het massaal automatisch corrigeren te verzekeren. De aanpak van de rubriek "eigen woning" wordt hierna besproken en geeft aan wat een thematische aanpak inhoudt.

Reactief: aangifte controle en fraude-aanpak
Via preventieve matregelen kunnen niet alle fouten worden voorkomen. Thematisch toezicht richt zich op specifieke rubrieken en doelgroepen. Daarom blijven aangifte-controle en fraudebestrijding nodig. Concreet zet de Belastingdienst voor 2018 in op:

- Een betere selectie van risicovolle aangiften met behulp van nieuwe data-analysetechnieken en gebruik van meer contra-informatie. De trefzekerheid wordt daardoor groter en de risico's kunnen gerangschikt worden naar kans op en omvang van de fouten.
- De bestaande fraudeaanpak ten aanzien van vermogens in het buitenland en georganiseerde vormen van fraude, wordt voortgezet. Conform de bestuurlijke reactie op het ARK-rapport over het handhavingsbeleid zal de Belastingdienst doorgaan met de aanpak van windhappers.

Kennis en innoveren

- In de uitvoering worden oorzaken van de gemaakte fouten onderzocht. De bevindingen worden gebruikt om te bepalen welke handhavingsinstrumenten ingezet moeten worden en welke contra informatie prioriteit zou moeten krijgen.
- In 2018 wordt de steekproef inkomensheffing 2017 gedaan. De steekproef is onderdeel van het nalevingsbeeld.

Prestatie-indicatoren 2018

PM opnemen van de prestatie-indicatoren uit de begroting 2018.

Belastingdienst

3.1 Particulieren

De Eigen Woning, een voorbeeld van handhavingsregie

1. Wat is de omvang van het nalevingstekort?

Externe Omgeving

Eigen Woning	2012	2013	2014
Aantal	3.447	3.475	3.556
Aangegeven bedrag (x mln)	€ -16.272	€ -15.896	€ -14.784
Aantal met positieve correctie (x 1.000)	154	144	148
nalevingstekort (xmln)	€ 420	€ 290	€ 527

2. Wat is de aard van de nalevingstekorten?

Het nalevingsbeeld, analyses en uitvoeringservaring laten zien dat binnen de rubriek een veelheid aan fouten gemaakt wordt, doordat bijvoorbeeld:

- Bij aankoop van een woning niet voor iedereen duidelijk is wat wel en niet aftrekbaar is;
- Er ten onrechte een wijziging aangebracht wordt in de vooringevulde gegevens;
- Gegevens verkeerd worden ingevuld;
- De verdeling tussen partners niet juist gebeurt (meer of minder dan 100%);
- Regelingen niet goed worden toegepast. Bijvoorbeeld bij bijlenen voor het huis;
- bij echtscheiding gecompliceerde situaties kunnen ontstaan;

Aankoop- en scheidingssituaties leiden vaak tot fouten.

3.1 Particulieren

3. Hoe pakken we het probleem aan?

Over belastingjaar bleken 148.000 aangiften op deze rubriek corrigeerbaar.
De VIA is geen volledige optie om dit nalevingstekort voor te zijn omdat de bronnen van contra informatie niet bekend zijn met hoe partners inkomsten en uitgaven wensen te verdelen. Ook weet de bron niet of een hypotheek ziet op een consumptief krediet. Hypothecaire leningen hoeven niet bij een bank afgesloten te worden zodat niet alle bronnen van hypothecaire gegevens bekend zijn.

Een traditionele aanpak zou zijn om aangiftes op dit risico te selecteren en controleren. Bij een trefzekerheid van 50% zou een selectie van 296.000 aangiftes behandeld moeten worden. Dat vergt een capaciteit van 185 fte, bijna de helft van de beschikbare capaciteit, uitsluitend voor dit nalevingstekort. Zo kan het niet en zo willen we het niet.

Het nalevingstekort 'Eigen woning' wordt aangepakt onder handhavingsregie, dat wil zeggen met het inzetten van verschillende handhavingsinstrumenten in de opeenvolgende fasen van de aangifte en aangiftebehandeling om belastingplichtigen zoveel mogelijk te helpen en fouten zoveel mogelijk te voorkomen.

In 2018 vinden op de volgende punten activiteiten plaats:

- Optimaliseren van informatie in de dienstverleningskanalen;
- Inzet van handhavingscommunicatie;
- Optimaliseren van de rubriek 'Eigen woning' in de online aangifte in Mijn Belastingdienst;
- Onderzoek naar de mogelijkheden voor geautomatiseerd toezicht op dit onderwerp;
- Onderzoek naar uitbreiding van de contra-informatie ten bate van het toezicht;
- Risicogerichte selectie van aangiften voor handmatige controle
- Fraude opsporing

3.2 MKB

Kenmerken

Belastingen zijn voor ondernemers vaak complex en brengen veel administratieve verplichtingen met zich mee. Gebrek aan tijd of aan benodigde kennis leidt dan makkelijk tot fouten. De strategie van de Belastingdienst is erop gericht ondernemers te ondersteunen in het nakomen van hun fiscale verplichtingen en bij te dragen aan een eerlijk speelveld door niet-naleving en fraude gericht te bestrijden.

Definitie MKB

Belastingplichtigen die beschreven zijn voor de inkomstenbelasting en winst uit onderneming hebben, en/of beschreven zijn voor de omzetbelasting, loonbelasting, of vennootschapsbelasting niet behoren tot het segment grote ondernemingen. Het segment MKB kent 1,9 miljoen ondernemingen[1]. Dit aantal is over de afgelopen 10 jaar aanzienlijk gegroeid, vooral door de toename van het aantal ZZP'ers.

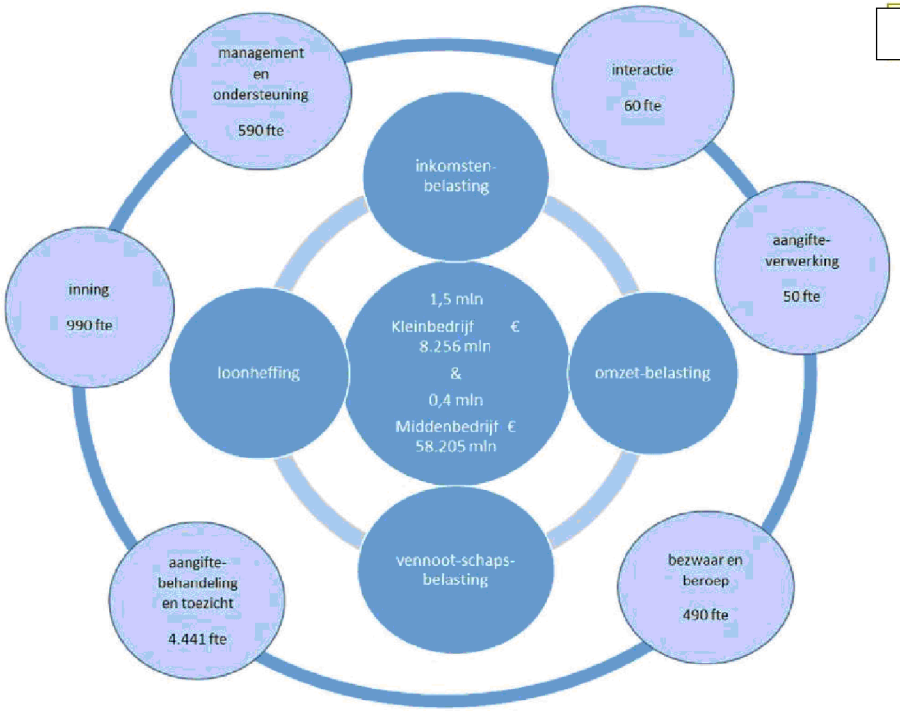
Het fiscaal belang van het MKB gemeten in belastingopbrengst bedraagt ongeveer € 64 miljard (2016).

In zijn benadering maakt de Belastingdienst onderscheid naar het Middenbedrijf en het Kleinbedrijf:

- Middenbedrijf : dit zijn de 400.000 ondernemingen, met het grootste fiscaal belang en/of fiscaal risico. Het middenbedrijf is verantwoordelijk voor 95% van de totale kasstroom belastingen van MKB.
- Kleinbedrijf: dit zijn alle overige ondernemingen binnen MKB. De omvang van deze groep is ruim 1,5 mln ondernemingen. Hun financiële belang is de kasstroom belastingen is ongeveer 5%.

Aantallen, belang en capaciteit

53

[1] Ondernemingen zijn daarbij entiteiten, dat wil zeggen een onderneming die beschreven is voor meer belastingmiddelen geldt als één entiteit. Gelieerde belastingplichtigen zoals bijvoorbeeld dochterondernemingen, of de directeur grootaandeelhouder, vormen tevens onderdeel van die entiteit.

Dia 18

1 [redacted] in de mail maak je een opmerking dat jullie de cijfers nog gaan controleren enz. Ik maak dan in deze versie hier niet opnieuw meer opmerkingen over. D opmerkingen gemaakt in de versie van 0.76 blijven staan voor zover nog niet gecheckt door jullie.
[redacted] 27-9-2017

2 [redacted] MKB is niet alleen bezig met de hoofdmiddelen maar ook de overige (voorheen "kleine") middelen zoals de overdrachtsbelasting. Positionieer je die ook nog ergens in het document?
[redacted] 27-9-2017

53 [redacted]: Wij willen buitentoezicht expliciet in een aparte bol naast aangiftebehandeling en toezicht zichtbaar hebben. Het verzoek dan ook om dit toe te voegen aan de cirkel.
[redacted] 28-9-2017

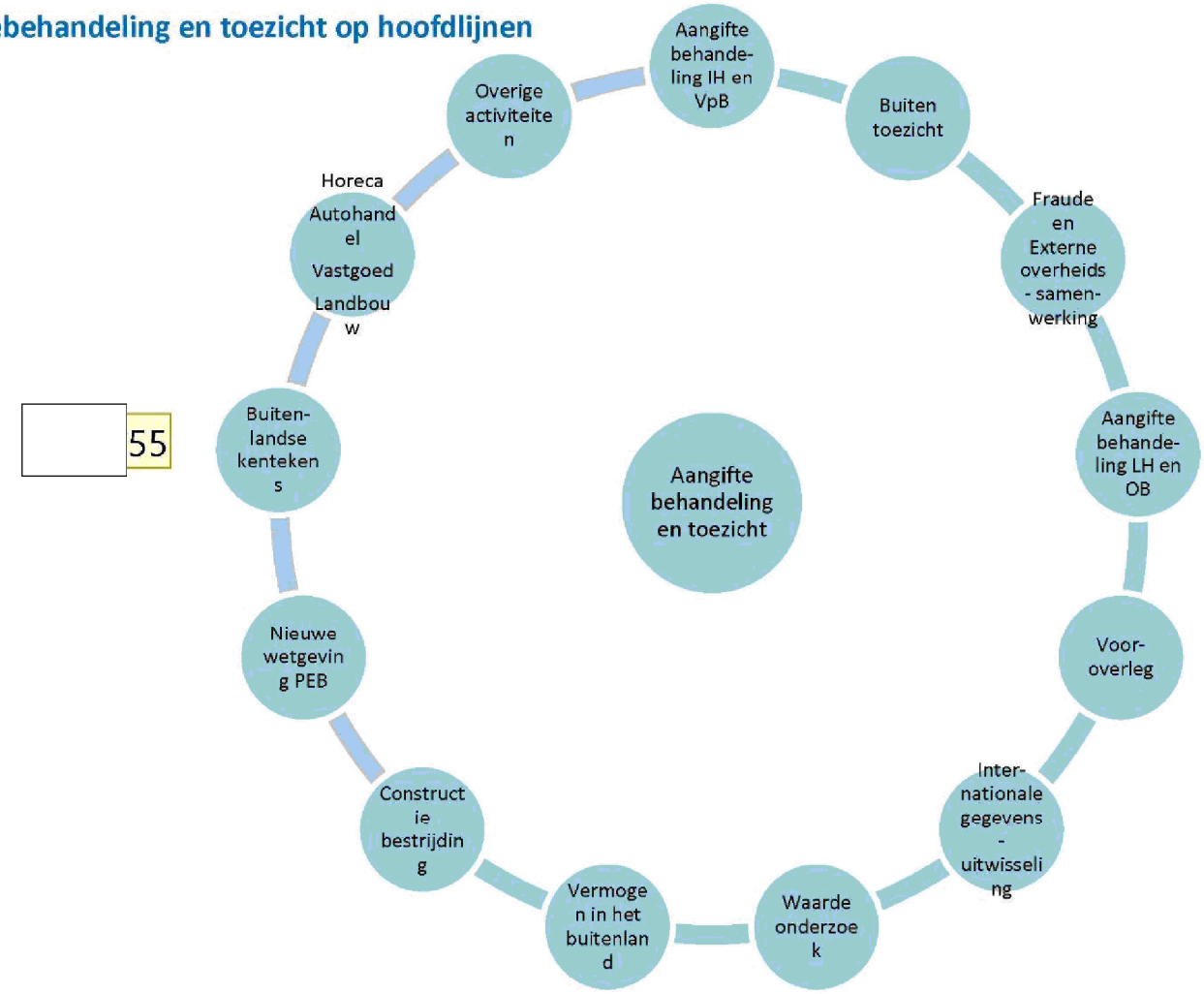
Belastingdienst

3.2 MKB

Aangiftebehandeling en toezicht op hoofdlijnen

54

55

Dia 19

54 We missen in de tekst een beetje de complexiteit van MKB. Om dat zichtbaar te maken hierbij een schema waarin een aantal grote activiteiten en ook bijzondere activiteiten zijn opgenomen zonder het volledige werkplan te willen opnemen.

[redacted] 28-9-2017

55 Buitenlandse kentekens is een toezegging aan de TK. CAP is trekker van dit verhaal.

[redacted] 28-9-2017

Belastingdienst

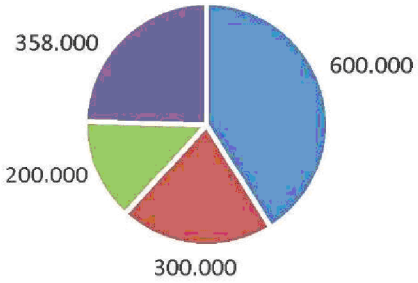
3.2 MKB

Met name het Kleinbedrijf kent een diversiteit aan belastingplichtigen, met een relatief klein ***fiscaal belang en/of risico***. Voor een deel betreft dit belastingplichtigen van wie de activiteiten niet als onderneming voor de inkomensheffing zijn gekwalificeerd, maar die wel ondernemer zijn voor de omzetbelasting. Ook kunnen het belastingplichtigen zijn die slechts om fiscale redenen als ondernemer worden aangemerkt. Zo zijn bijvoorbeeld bezitters van zonnepanelen, die energie leveren aan het net, ondernemer voor de omzetbelasting. Deelnemers in een Scheepvaart C.V. gelden voor de inkomensheffing bij fictie als ondernemer.

5

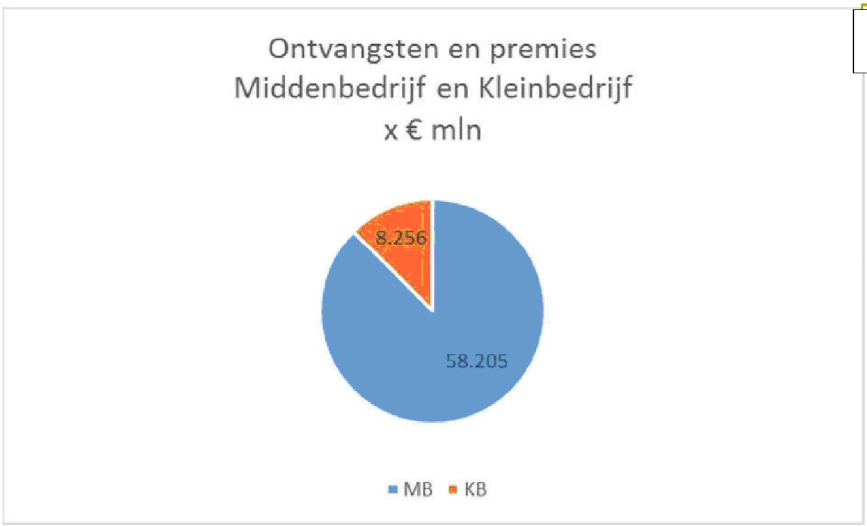
Overzicht MKB ***Kleinbedrijf*** (2016)

3

- ZZP'ers (winst > € 10.000), Zelfstandigen met personeel, Rechtspersonen
- Kleine ZZP'ers (winst =< € 10.000)
- Inactieven (gestopt met onderneming, nog niet afgewikkeld)
- ***Particulieren (ondernemer voor de omzetbelasting of fictief ondernemerschap)***

4

6

Dia 20

3 Klein moet zijn Kleinbedrijf

[redacted] 27-9-2017

4 Naar de TK is gecommuniceerd dat we deze doelgroep als "particulieren +" of "particulieren plus" aanduiden. Zie reactie op vragen TK naar aanleiding van vorige halfjaarsrapportage

Ik krijg de legenda niet aangepast.

[redacted] 27-9-2017

5 Nog een opmerking opnemen over fiscaal risico. Vlag dekt niet helemaal de lading

klein fiscaal belang en/of fiscaal risico

[redacted] 27-9-2017

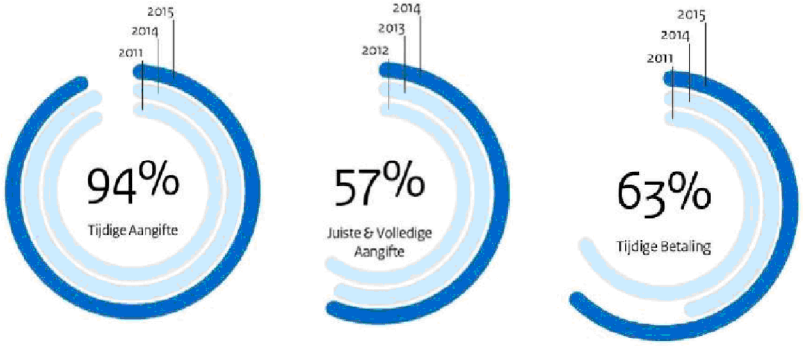
6 Ik snap die titel niet. Bedoel je belastingopbrengsten en premieafdrachten?

[redacted] 27-9-2017

3.2 MKB

De percentages 'tijdige aangifte' en 'tijdig betalen' nog aan te passen, conform definities halfjaarrapportage

Nalevingsbeeld

Tijdige aangifte

Het kengetal 'tijdige aangifte' ziet voor ondernemers op alle belastingen waarvoor zij belastingplichtig zijn. Voor de inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting geldt voor ondernemers, dat zij veelal gebruik maken van uitstel tot het doen van aangifte.

Juiste en volledige aangifte

Het kengetal 'juiste en volledige' aangifte is gebaseerd op de steekproef ondernemingen welke de Belastingdienst regelmatig uitvoert om een beeld te krijgen van de mate van naleving. Het percentage geeft aan voor hoeveel ondernemers de gedane aangiften in een belastingjaar ***geen enkele correctie behoefden***. Uitgesplitst naar Middenbedrijf en Kleinbedrijf was het percentage 50% respectievelijk 59%.

7

Van de posten die in de steekproef betrokken zijn wordt via een boekenonderzoek de juistheid en volledigheid van de aangiften vastgesteld. De uitkomsten van deze onderzoeken worden vertaald naar een nalevingsbeeld voor het gehele MKB. Naast een beeld van het percentage ondernemers dat de aangiften correct gedaan heeft, kan op basis van de uitkomsten ook een worden gemaakt van het totale nalevingstekort in euro's. Dit geschatte nalevingstekort op basis van de steekproef bedroeg op basis van de steekproef 2016 belastingjaar **2014 ..%** van het totale fiscale belang.

Dit berekende nalevingstekort op basis van de steekproef ondernemingen geeft slechts zicht op een deel van de zogeheten tax gap. Het geeft daarvan geen volledig beeld, bijvoorbeeld omdat de steekproef zich richt op bij de Belastingdienst geregistreerde ondernemers en ***de ondernemers die zich – ten onrechte – niet hebben laten registreren hiermee buiten beeld blijven***. Ook zijn niet alle vormen van non-compliance en fraude via een boekenonderzoek aan het licht te brengen.

8

Dia 21

7 deze definitie sluit niet aan met de definitie van GO. Hier cumuleer je op entiteitniveau. Correcties GO op midde. Naar mijn mening moet je die dan gelijk trekken.

[redacted] 27-9-2017

8 Dit raakt de zuiverheid van het bestand. Is voor ons niet te overzien. CAP wellicht?

[redacted] 27-9-2017

Belastingdienst

3.2 MKB

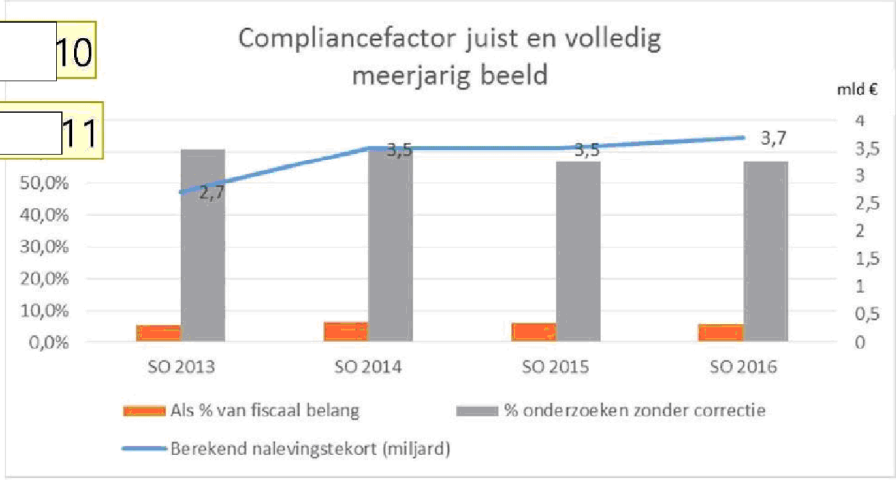
Het gemiddelde nalevingstekort bij entiteiten waarbij een correctie noodzakelijk is, ligt op basis van de steekpoef voor het Kleinbedrijf op ***ongeveer € 4.000***. Dit is substantieel lager dan voor het Middenbedrijf, [illegible]t de gemiddelde aan te brengen correctie op € 11.000.

9

De steekproefonderzoeken 2013 – 2016 laten de volgende ontwikkeling ***van bij de compliancefactor*** "juist en volledig" zien.

10

11

Oorzaken onjuistheden

Bij de uitvoering van de boekenonderzoeken is vastgelegd wat naar de inschatting van [illegible] de oorzaak van de geconstateerde onjuistheden was. Uit die vastleggen blijkt dat de meeste onjuistheden het gevolg zijn van gebrek aan kennis en slordigheid of gemakzucht. Bij een beperkt deel was [illegible] van mening dat er sprake was van het opzoeken van de grenzen van de wet of doelbewust gedrag.

Dia 22

9 "bij"verwijderen

27-9-2017

10 Cijfer achter de komma bij percentage wellicht weglaten?

27-9-2017

11 Wat ik nog mis is in deze presentatie dat het nalevingstekort in absolute zin wel groeit maar dat ons klantenpakket jaarlijks met 100.000 groeit. Dat is ongeveer 5% per jaar. De afgelopen drie jaar SO groeit echter het nalevingstekort met 3,7-3,5 = 0,2 gedeeld door 2 is 0,1. Dat is tov 3,5 een groei van 3%. Eer relatieve beretering mogelijk? Willen we dat nu al toelichten?

27-9-2017

Belastingdienst

Deze bedragen nog aan te passen

3.2 MKB

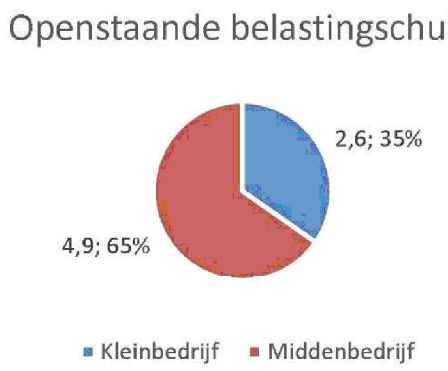
Tijdig betalen

Voor 63% van de ondernemers geldt dat zij alle verschuldigde bedragen in het jaar op tijd betalen. Dit betreft alle middelen waarvoor de ondernemer belastingplichtig is. Als prestatie-indicator hanteert de Belastingdienst het percentage op basis van alle individuele aangiften en aanslagen dat tijdig is. De realisatie hiervoor ligt op **...%.**

13

Per 31 december 2016 bedroeg het totale openstaande bedrag € 7,6 miljard. € xx miljard was daarvan ouder dan twee maanden.

Niet alle openstaande vorderingen zijn beïnvloedbaar. Zo kan bijvoorbeeld uitstel van betaling zijn verleend in verband met een lopende bezwaarprocedure. De openstaande vorderingen betreffen ook de situaties waarin een conserverende aanslag is opgelegd. Dit kan bijvoorbeeld aan de orde zijn bij vertrek van een belastingplichtige naar het buitenland.

Tijdig registreren

MKB kenmerkt zich door een grote dynamiek in het klantenbestand. Jaarlijks komen er niet alleen veel nieuwe ondernemers bij, velen stoppen ook weer binnen enkele jaren.
Nieuwe ondernemers registreren zich via de Kamer van Koophandel. In 2016 zijn ongeveer 100.000 startende ondernemers geregistreerd, xxxxx ondernemers hebben hun activiteiten gestaakt.
De bij de Belastingdienst bekende gegevens van elke nieuwe ondernemer worden aan diverse selectiecriteria onderworpen. Op basis daarvan beoordeelt de Belastingdienst het fiscaal ondernemerschap voor de omzetbelasting en voor de inkomstenbelasting. Waar nodig vraagt de Belastingdienst om nadere informatie, of stelt een onderzoek in.

Fiscale Monitor

Daar waar de resultaten van de steekproef ondernemingen inzicht geeft over het gedrag van ondernemers, zeggen de resultaten van de Fiscale Monitor iets over de houding.

Voor MKB worden ondernemers en fiscale dienstverleners betrokken in het jaarlijks uitgevoerde onderzoek. Kijkend naar het resultaat met betrekking tot het wederzijdse vertrouwen, zoals dat door de respondenten wordt ervaren, is zichtbaar dat ruim de helft (53,4%) van de respondenten de Belastingdienst vertrouwt in zijn beslissingen en het ook eens is met de stelling dat de Belastingdienst hem vertrouwt.

Dia 23

13 Er wordt gemeld dat xx miljard langer dan 2 maanden open staat. Wat is daarvan de toegevoegde waarde? Toelichten? waar komt voorstel voor dit cijfer vandaan?

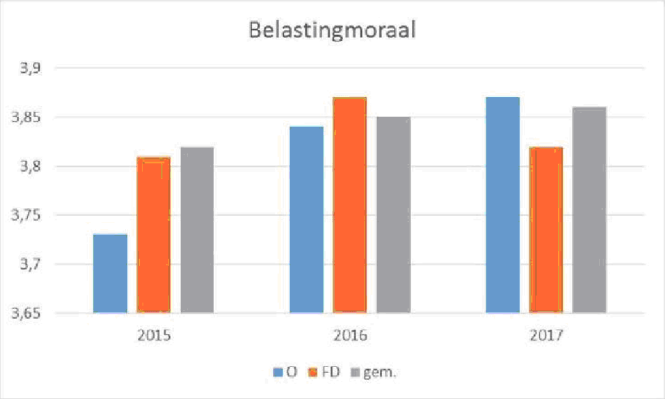
[redacted] 27-9-2017

3.2 MKB

De Belastingdienst verwacht het vertrouwen in de Belastingdienst te kunnen vergroten door transparanter te zijn.

14

De belastingmoraal geeft een beeld van de ***interne norm***. In dat kader is het vooral van belang om de ontwikkeling over meerdere jaren te bekijken.

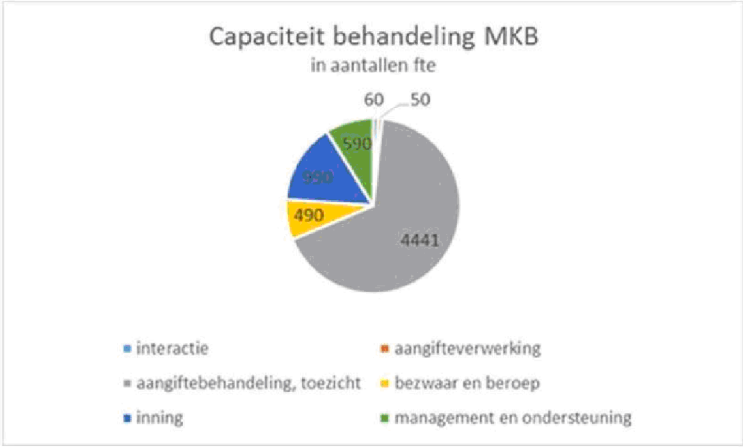
15

De pakkans wordt door 51% van de ondernemers en 40% van de fiscale dienstverleners als (zeer) groot gepercipieerd. Deze gepercipieerde pakkans kan van invloed zijn op de compliance en daarom zet de Belastingdienst instrumenten als handhavingscommunicatie en pro-actieve interactie in, in combinatie met intensievere vormen van toezicht als bedrijfsbezoeken en boekenonderzoeken.

Capaciteit

16

Voor de uitvoering van de handhaving voor het segment MKB is de volgende capaciteit beschikbaar.

Meerjarig vertoont de beschikbare ***capaciteit een dalende tendens.*** Tegen de achtergrond van de groei in het aantal ondernemers noopt dit tot afgewogen keuzes bij de inzet van mensen en middelen.

Bovenstaand gebaseerd op financierbare formatie 2017.
Aanpassen aan kader 2018 zodra bekend

Dia 24

14 Is dat voor de lezer duidelijk. Gaat om de moraal van de respondent Ondernemer of FD hoe hij tegen "belastingheffing" aankijkt. wellicht in een voetnoot toelichten.
27-9-2017

15 Door de schaal zo te presenteren suggereer je dat de verschillen significant en relevant zijn. Wij willen de schaal laten lopen van 0 tot 5 (dat is het maximum) Dan is die gelijkblijvend.
27-9-2017

16 Dit is dubbel tov plaatje aan het begin van MKB hoofdstuk. Buitentoezicht bij handhaving plaatje apart zichtbaar maken.
27-9-2017

Belastingdienst

3.2 MKB

Handhavingsstrategie

De Belastingdienst geeft het toezicht op het segment MKB vorm langs de lijnen van fiscaal belang en fiscaal risico, toegepast op zowel het ondernemersbestand als op de in te zetten handhavingsinstrumenten.

~~*Daarmee staat de klant, de belastingplichtige ondernemer, centraa*~~
~~*Dit gebeurt op basis van een informatiegestuurde signalering (gericht op potentiële nalevingstekorten), integrale beoordeling (in de totale actuele fiscale context van de klant) en een subjectgerichte behandeling (gebaseerd op fiscaal belang en feitelijk complianceniveau van de klant).*~~

47

Uitgangspunten daarbij zijn:

- Fouten als gevolg van gebrek aan kennis en slordigheid moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. Dit geldt het meest voor het Kleinbedrijf. Er wordt daarom meer ingezet op aandacht aan de 'voorkant':
  - ***Bevorderen uitvoerbaarheid wetgeving via uitvoeringstoets of doen van voorstellen tot aanpassing bestaande wetgeving,***
  - via interactie met de belastingplichtige en andere stakeholders, zoals fiscaal dienstverleners,
  - door de kwaliteit in het traject van transactie tot aangifte te verbeteren ('compliance by design') en
  - gepersonaliseerde digitale serviceverlening en ondersteuning.

18

- Om onjuistheden en mogelijke fraude snel te detecteren zet de Belastingdienst daarnaast in op continue monitoring, door het volgen van trends in de omgeving en het volgen van het feitelijke nalevingsgedrag van ondernemers. Dit gebeurt onder andere door het gebruik van risicomodellen. Toezicht is daarmee een meer continu proces en richt zich op alle ondernemers of aangiften. Dit toezicht is voor de ondernemer veelal niet direct zichtbaar.

Op basis van deze continue monitoring vindt specifieke behandeling van de aangiften plaats waar nodig, binnen de grenzen van de beschikbare capaciteit, of worden andere interventies overwogen. Daar waar mogelijk wordt de voorkeur gegeven aan een groepsgewijze behandeling via handhavingscommunicatie of ***de fiscaal dienstverlener. Ook wordt in LSI en RIEC verband samengewerkt vanuit de gedacht van 1-Overheid.***

19

Vanwege de totale omvang in combinatie met de grote heterogeniteit in het MKB, heeft de Belastingdienst voor het Kleinbedrijf deels een andere strategie dan voor het Middenbedrijf. Daardoor kan de beschikbare capaciteit zo effectief mogelijk worden ingezet.

Deelstrategie *Kleinbedrijf*

Zo kiest de Belastingdienst bij het Kleinbedrijf er voor om de – startende - ondernemers te ondersteunen bij het nakomen van fiscale plichten. Dit krijgt vorm in:

- een aanpak voor startende ondernemers die bestaat uit een combinatie van brievencampagnes, telefonisch contact en korte

Dia 25

18 Als eerste noemen. daar moet uiteindelijk winst worden behaald. Ik ben nog niet tevreden over de zin.

Voorstel: Bevorderen uitvoerbaarheid nieuwe wetgeving via uitvoeringstoets of doen van voorstellen tot aanpassing bestaande wetgeving.
[redacted] 27-9-2017

19 Voorstel aanvulling: beinvloeding via de fiscaal dienstverlener.

[redacted]: Dit laatste alleen als de fiscaal dienstverleners de mogelijkheid (kennis), wil (samenwerkingsbereidheid) en de gelegenheid (toestemming van zijn klant) heeft om het nalevingsgedrag van zijn klanten te bevorderen.
[redacted] 27-9-2017

47 Na overleg met het MT willen we deze alinea verwijderen. het feit dat we de woorden tussen haakjes moeten toelichten maakt de definitie niet eenduidig en schept alleen maar verwarring.
[redacted] 28-9-2017

3.2 MKB

- **Bedrijfsbezoeken en boekenonderzoeken**. Deze ***aanpak*** is gericht op het vergroten van de kennis en kunde van de ondernemer met betrekking tot zijn administratieve en fiscale verplichtingen, en
- het ontwikkelen van een automatisch ***ingevulde*** winstaangifte voor ZZP-ers.

Deelstrategie Middenbedrijf

Bij het Middenbedrijf richt de Belastingdienst zich op:

- het doorontwikkelen van horizontaal toezicht in samenwerking met fiscale dienstverleners, en
- thematische aanpak van belangrijke nalevingstekorten, waarbij de aanpak gericht is op het structureel verhogen van de compliance.
- ***Zo veel mogelijk inzet van boekenonderzoeken op posten met het grootste fiscale belang en risico***

Inzet capaciteit	
Middenbedrijf	80%
Kleinbedrijf	12-15%
Aanpak Fraude en Integrale overheidssamenwerking	5-8%

Activiteiten 2018

De activiteiten voor 2018 zijn te onderscheiden naar activiteiten gericht op het doorontwikkelen van de handhavingsaanpak en activiteiten die het nalevingsgedrag in actualiteit monitoren en nalevingstekorten adresseren. Daarnaast wordt specifiek aandacht gegeven aan de aanpak van fraude.

Efficiënte en effectieve handhaving vraagt om een aanpak waarbij het accent ligt op maatregelen vooraf, zodat non-compliance wordt voorkomen. In de uitvoering ligt het accent op het vergroten van het bereik en de uitstraling, tezamen met een geloofwaardige aanpak ***van meer*** ernstige vormen van niet-naleving. De afnemende capaciteit vraagt daarbij om een scherpe prioriteitstelling.

Preventief

Als onderdeel van de strategie om ondernemers zo goed mogelijk te faciliteren met als doel het (helpen) voorkomen van fouten, voert de [illegible]gdienst in 2018 onder andere de volgende activiteiten uit:

- ***[illegible]okken bij*** keurmerken voor betrouwbare administratie systemen zoals Online Accounting en Betrouwbare Afrekensystemen
- participeren in standaarden die de kwaliteit van aangiften helpen ondersteunen, zoals Standard Business reporting (SBR) en Referentie GrootboekSchema (RGS).

Dia 26

20 toevoegen: en boekenonderzoeken
[redacted] 27-9-2017

21 startersaanpak vervangen door aanpak. We willende term startersaanpak vermijden. Dit ivm de aanpak in het verleden die die naam had en nu er anders uitziet.
[redacted] 27-9-2017

23 Ik mis nog:Inzet van boekenonderzoeken op posten met fiscaal grootste financiële belang en/of risico
[redacted] 27-9-2017

26 participeren wijzigen in betrokken. Participeren geeft naar onze mening een sterkere band dan betrokken. Vrij recent stevige discussie gehad over onze rol richting RvT. Om die reden is zwakker formuleren.

Let op: Uitdagende activiteiten. Gaan we dat redden in 2018? we zijn het eens met de richting maar let op ten aanzien van de verwachtingen.

Moet het onderdeel Kennis en Innoveren hier niet genoemd worden?
[redacted] 27-9-2017

56 Opmerking over inzet boekenonderzoeken toegevoegd.
[redacted] 28-9-2017

Belastingdienst

3.2 MKB

Thematische aanpak

Om de zichtbaarheid van het optreden van de Belastingdienst te vergroten zal meer aandacht worden gegeven aan meer massale en gerichte interventies. Dit geldt bijvoorbeeld voor de ***aanpak van startende ondernemers***, waar het zwaartepunt ligt op ***he communiceren via een brief***, telefonisch contact of kortdurende bedrijfsbezoeken, gericht op specifieke aandachtspunten voor de naleving. ***Binnen de beschikbare capaciteit voor thematisch toezicht zal in ieder geval aandacht worden gegeven aan sectoren waarin relatief veel kasverkeer optreedt zoals de horeca en de autohandel. Andere voorbeelden zijn de aanpak van vermogen in het buitenland en landbouw.***

Repressief, aangiftecontrole en frau

Prioriteiten worden bepaald op basis van beschikbare informatie over de naleving, op basis van onder andere de steekproef ondernemingen, toepassing van data analytics en informatie vanuit de uitvoering. Toevoegen: ***Ook worden prioriteiren deels bepaald in het kader van samenwerkingsafspraken met andere overheidspartijen.***
Daarnaast vraagt bijvoorbeeld nieuwe wetgeving om aandacht, zoals de wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelatie, of de wijzigingen inzake de pensioenen in eigen beheer.

- Ingediende aangiften worden geautomatiseerd beoordeeld. Op basis van het risicoprofiel ondernemingen worden meer risicovolle aangiften geselecteerd voor nadere toetsing (zowel kantoortoets als veldtoets).

Aanpak fraude en externe overheidssamenwerking (EOS)

Fraudebestrijding en de samenwerking met andere overheden maakt een belangrijk onderdeel uit van de handhavingsstrategie van de Belastingdienst. Deze samenwerking ***met andere overheden*** geven we vorm via de samenwerking in LSI (Landelijke Stuurgroep Interventieteams) verband waar het arbeid gerelateerde fraude binnen het sociale zekerheidsdomein betreft en in LIEC/RIEC (Landelijke/Regionale Informatie en Expertise Centra) verband waar sprake is van ondermijnende criminaliteit. De rol van de Belastingdienst bevindt zich in deze samenwerkingsverbanden binnen het spectrum van het verstrekken van informatie tot het uitvoeren van operationele activiteiten. **Het verstrekken van informatie komt zowel tot uiting bij de totstandkoming van de regionale ondermijningsbeelden als bij subjectgerichte casuïstiek. Het verstrekken van informatie is een** belangrijke bijdrage in de aanpak, dit ondersteunt de handhaving door andere instanties. Grensoverschrijdende vormen van fraude nemen in belang toe. BTW Carousselfraude is daarvan een voorbeeld. De Nederlandse aanpak krijgt daarbij internationaal navolging.

De bestrijding van fraude kenmerkt zich door fraude (vroegtijdig) te detecteren en vervolgens op structurele wijze te bestrijden. Hierbij opereert de Belastingdienst zo veel mogelijk integraal. Dat kan zijn met andere overheden en overheidsbrede samenwerkings-verbanden, en binnen de Belastingdienst met andere segmenten en de FIOD. In 2018 voert de Belastingdienst o.a. de volgende activiteiten uit:

- deelnemen aan de integrale overheidsaanpak van de Outlaw

2026946 03695

Dia 27

27 hier wordt 'de startersaanpak' genoemd. Dit is niet handig. Zowel extern als intern. Die hebben we juist afgeschaft; zou een beladen term kunnen zijn voor de organisatie. Statertersaanpak vervangen door Startende ondernemers.

Opmerking al eerder gemaakt komt twee keer voor in deze tekst tot nu toe.
27-9-2017

28 Zoals in het kader van de showcase aangeleverd is het niet zozeer een een brievencampagne maar meer een keus uit een handhavingspallet.

Voorstel brievencampagnes vervangen door het comuniceren via een brief, ...
27-9-2017

29 Toevoegen: Ook worden prioriteiren deels bepaald in het kader van samenwerkingsafspraken met andere overheidspartijen.
27-9-2017

30 kop wijzgen in: fraude en externe overheidssamenwerking (EOS)
27-9-2017

44 Tekst bij LSI aangevuld
28-9-2017

49 Tekstblok verplaatst en aangevuld.
28-9-2017

Belastingdienst

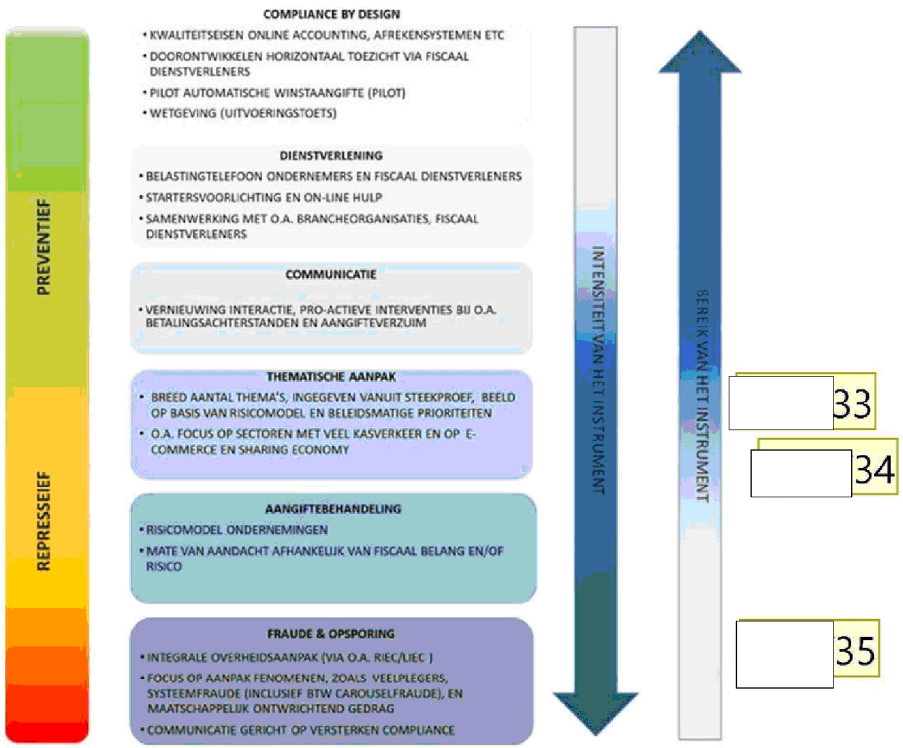
3.2 MKB

- in LSI verband wordt geïnvesteerd in operationele activiteiten waaronder boekenonderzoeken, onder andere binnen de thema's Uitzendbranche en Schoonmaak. ***. Binnen wijkgerichte projecten ondersteunt MKB de directie Toeslagen middels toezicht buiten.***
- voortzetting samenwerking met andere instanties op het gebied van systeemfraude, het identificeren en pro-actief volgen van zogeheten 'veelplegers' en het aanpakken van 'facilitators'.

Kennis en innoveren

Voor het Kleinbedrijf en met name ZZP'ers is de kwaliteit van de administratie en de kennis van fiscale en administratieve processen een belangrijk struikelblok voor de naleving. Samen met marktpartijen onderzoekt de Belastingdienst of kan worden gekomen tot een 'automatisch ***ingevulde*** winstaangifte' voor ZZP'ers. Daarbij wordt gebruik gemaakt van in de markt beschikbare standaarden voor informatieuitwisseling van fiscale en administratieve gegevens en van online oplossingen voor de bedrijfsadministratie en voor het doen van aangiften. De Belastingdienst is betrokken bij marktinitiatieven voor het certificeren van betrouwbare services, zoals het keurmerk 'ZekerOnline'. Doel is te komen tot oplossingen die eenvoudig en goedkoop zijn, en waarbij de ondernemer met een 'druk op de knop' zijn aangifte kan ***opmaken, verzenden en betalen***. In 2018 zal een pilot worden uitgevoerd om deze aanpak verder te onderzoeken.

~~**Momenteel loopt een onderzoek naar de doorontwikkeling van het *horizontaal toezicht*. Deze doorontwikkeling wordt in 2018 verder vorm gegeven via samenwerking met fiscaal dienstverleners**~~. Voor ondernemers die gebruik maken van een fiscaal dienstverlener, die een convenant met de Belastingdienst heeft, vindt het toezicht meer in actualiteit plaats. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het kwaliteitsraamwerk dat de fiscaal dienstverlener heeft.

Figuur Activiteiten voor 2018

Dia 28

31 pagina 27
Er loopt geen onderzoek naar de doorontwikkeling van HT er is slechts een eerste versie van een PvA DHT
In het toezicht schema van MKB is HT een onderdeel is van compliance by design. Dat lijkt mij onjuist. HT is geen systeem en werkwijze die compliance 'automatisch' afdwingt. ("Tax Compliance by design". describes how revenue bodies can exploit developments in technology and the ways in which modern SMEs organise themselves to incorporate tax compliance into the systems businesses use to manage their financial affairs.[OECD])
27-9-2017

33 Breed aantal .....
veel te zwaar aangezet. Eerste thematische aanpak vanuit steekproef moet ik nog zien. De afgelopen jaren niet uit de verf gekomen. Ik kan bij TK vragen geer goed antwoord geven. Wellicht uit de SO 2016 maar die ken ik niet.
27-9-2017

34 We hebben beargumenteerd aangegeven waarom het niet goed is sharing economy en e-commerce hier op te nemen. Wij willen dit hier verwijderd hebben.
27-9-2017

35 Ons voorstel is om de kop om te zetten van fraude & opsporing naar fraude & externe overheidssamenwerking.

deze kop doet meer recht aan de staande praktijk.

MKB doet niet aan opsporing wel aan EOS.
27-9-2017

48 De pilot wordt aangeduid als: Automatisch ingevulde winstaangifte. De toevoeging voor ZZP'ers is akkoord omdat dit ook de primaire doelgroep is.
Afgestemd met
28-9-2017

52 opmaken en verzenden vervangen door opmaken, verzenden en betalen.
28-9-2017

Belastingdienst

3.2 MKB

Prestatie-indicatoren 2018

57

In de ~~conceptbegroting~~ 2018 zijn de volgende prestatie-indicatoren opgenomen:

- Tenminste 95% van de ontvangen aangiften is tijdig
- Juist en volledig doen van aangifte: het berekende nalevingstekort MKB <6%
- Tenminste 98% van de belastingschulden wordt tijdig betaald
- De directe opbrengst van uitgevoerde toezichtactiviteiten bedraagt tenminste … miljard
- Ontvangen bezwaarschriften en klachten worden voor 90-95% binnen de AWB-termijn afgedaan

57 Concept kan denk ik nu vervallen.

29-9-2017

Belastingdienst

3.3 Grote Ondernemingen

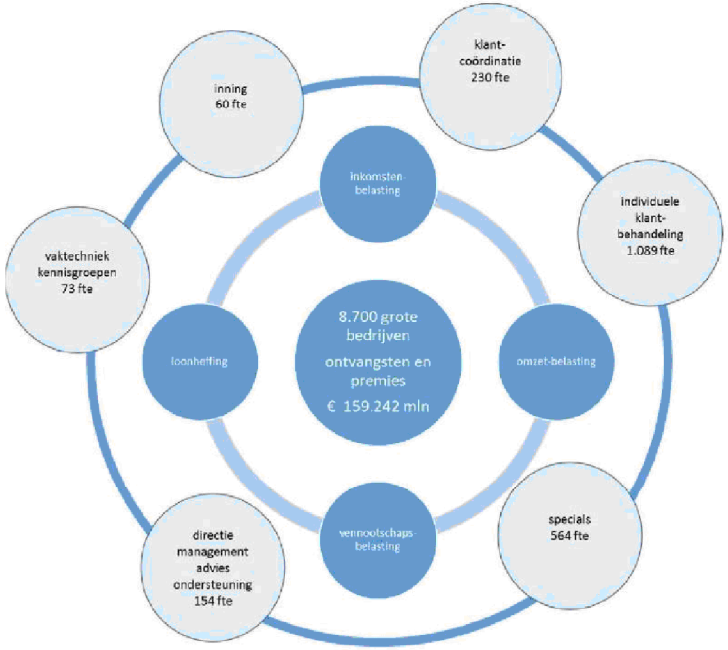
Grote organisaties hebben te maken met grote financiële en politieke belangen, zijn vaak complex van structuur en opereren in het internationale speelveld. Dit maakt dat een individuele benadering gewenst is. Bovendien verwachten grote organisaties goede contacten met de Belastingdienst op het juiste deskundige niveau met een vast aanspreekpunt. Grote organisaties doen veel verzoeken tot vooroverleg om zekerheid vooraf te verkrijgen over (voorgenomen) rechtshandelingen.

Kenmerken

Op basis van criteria voor de omzet, het aantal personeelsleden en het balanstotaal beschouwt de Belastingdienst in totaal ongeveer 8.757 organisaties als grote organisaties. Deze grote organisaties dragen gezamenlijk circa 70% van de totale rijksbelasting in Nederland af. Grote organisaties zijn vaak en veel internationaal actief. Voor een aantal organisaties geldt dat activiteiten en kapitaal relatief makkelijk kunnen worden verplaatst van en naar Nederland met gevolgen voor de in Nederland belastbare grondslag. Bestrijding maar ook het voorkomen van belastingontwijking is belangrijk bij de behandeling van grote organisaties.
Voor de Belastingdienst zijn grote organisaties een belangrijke bron voor financiële en nominatieve informatie ten behoeve van andere doelgroepen zoals particulieren , kleine bedrijven, en andere gebruikers, zoals het UWV.

Bij de behandeling van de organisaties is sprake van individuele klantbehandeling. Voor elke organisatie wordt beoordeeld of en in hoeverre de organisatie in aanmerking komt voor klantbehandeling in de actualiteit. Klantbehandeling in de actualiteit omvat onder andere horizontaal toezicht, waarbij de organisatie en de Belastingdienst een convenant afsluiten en werkafspraken maken. Bij werkafspraken valt te denken aan het verstrekken van informatie en voeren van vooroverleg. Toezicht kan daardoor worden afgestemd de actuele situatie.

Belang, aantallen en capaciteit

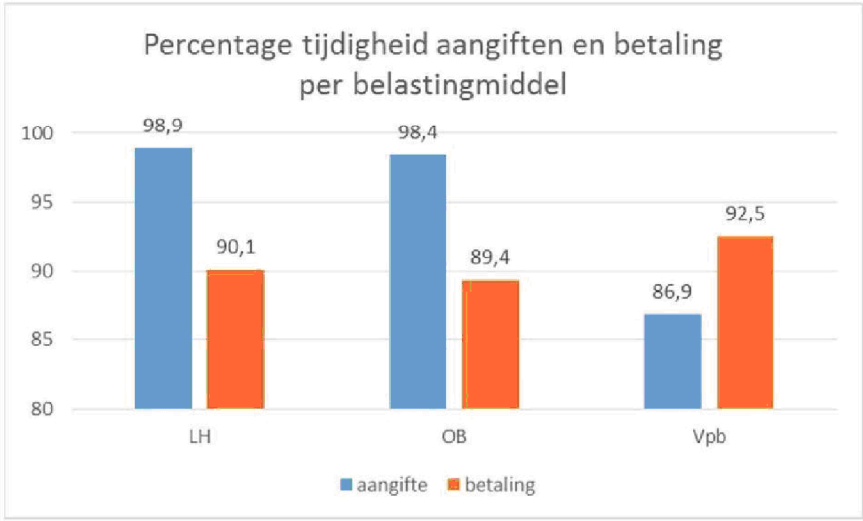
3.3 Grote Ondernemingen

Nalevingsbeeld

In juni 2017 is het door de Belastingdienst uitgevoerde *Onderzoek Grote ondernemingen*[*] aan de Tweede Kamer aangeboden. Onderzocht is de relatie tussen de individuele klantbehandeling van de Belastingdienst bij grote organisaties en de compliance van de organisaties. Voor dit onderzoek zijn in een (gestratificeerde) steekproef 350 organisaties getrokken uit de gehele populatie grote organisaties, met uitzondering (om praktische en onderzoekstechnische redenen) van de 81 grootste ondernemingen. Onderdeel van het onderzoek waren onder andere boekenonderzoeken bij de in de steekproef getrokken organisaties. Bij profit organisaties is de juistheid en volledigheid van de aangiftes omzetbelasting en vennootschapsbelasting gecontroleerd en bij de not-for-profit organisaties de juistheid en volledigheid van aangiftes omzetbelasting en loonheffingen. In het onderzoek is ook nagegaan hoe tijdig organisaties zijn als het gaat om het indienen van hun aangiften en het betalen van de aanslagen.

Tijdige aangifte doen en tijdig betalen

In het rapport wordt geconcludeerd dat de onderzochte organisaties verreweg de meeste verplichtingen op tijd voldoen. Daarbij verschilt de gemiddelde mate van tijdigheid wel met het soort verplichting. Met name aangifte doen voor de loonheffing en omzetbelasting gebeurt bijna altijd op tijd. Voor deze middelen komt 98% tot 99% van alle aangiften op tijd bij de Belastingdienst binnen.

Juistheid en volledigheid

Om de juistheid en volledigheid vast te stellen zijn bij profit organisaties de aangiften vennootschapsbelasting en omzetbelasting in een boekenonderzoek betrokken. Voor not-for-profit organisaties en overheden aangiften loonheffing en omzetbelasting. De tabel geeft per belastingmiddel een overzicht van de totaalbedragen van de correcties. De totaalbedragen van de correcties zijn voor de omzetbelasting en loonheffing uitgedrukt in het bedrag aan belastinggeld. Voor de vennootschapsbelasting is het genoemde bedrag de correctie van de belastinggrondslag.

[*] Rapport Onderzoek Grote Ondernemingen (2017). Belastingdienst/Centrum voor Kennis en Communicatie

2026946 03695

3.3 Grote Ondernemingen

Bij profit-organisaties met één of meer correcties, bedraagt het gemiddeld totaalbedrag van de opgelegde correcties OB € 71.349 (belastinggeld) en voor de Vpb € 2.061.358 (grondslag). Het gemiddeld correctiebedrag voor de OB bij not-for-profit–organisaties is € 120.742 en daarmee hoger dan bij de profit-organisaties. Het gemiddeld correctiebedrag LH bij not-for-profit-organisaties bedraagt € 41.799.

De bedragen van de opgelegde correcties verschillen sterk tussen organisaties en per belastingmiddel. Wanneer afgezet tegen de in het boekenonderzoek gehanteerde materialiteit, valt wel op dat ook de omvang van de correcties doorgaans bescheiden is. Een andere bevinding is dat de correcties slechts in beperkte mate veroorzaakt worden door (voorwaardelijke) opzet (van de organisatie, [redacted] het loonservicebureau), doorbreking van de interne beheersing door het management en grove schuld van [redacted]. De belangrijkste redenen voor de correcties zijn voor alle drie de belastingmiddelen de deskundigheid van de organisatie en verzuim van de organisatie.

	PROFIT		NOT-FOR-PROFIT	
	OB	VPB	OB	LH
Geen correctie	43%	44%	38%	38%
Eén of meer correctie	57%	56%	62%	62%
Gemiddeld totaalbedrag van de correctie	€ 71.349	€ 2.061.358	€ 120.742	€ 41.799

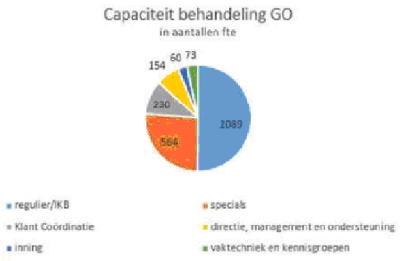
Capaciteit

De toedeling van de capaciteit wordt bepaald aan de hand van de complexiteit en het belang van het werkpakket in combinatie met de strategie, die er op gericht is om de behandeling zo goed mogelijk te laten aansluiten bij het nalevingsgedrag van de organisatie.

Bij alle organisaties is sprake van individuele klantbehandeling. De mate van intensiteit hiervan verschilt echter, deze is het grootst bij de 100 ondernemingen met het grootste financiële en fiscale belang.

Om afnemende capaciteit op te vangen worden keuzes gemaakt in de handhaving en de daarbij in te zetten instrumenten. Dit heeft geleid tot een pilot waarin wordt onderzocht hoe de Belastingdienst verder kan differentiëren in individuele klantbehandeling en aandacht voor een deel van de populatie grote organisaties.

Verder concentreert de Belastingdienst dat deel van het werk landelijk waar specialistische capaciteit schaars is om zo te komen tot optimalisering van de personele inzet. Dit geldt met name voor de invordering, het sub segment Zeer Vermogende Personen en Country by Country Reporting.

3.3 Grote Ondernemingen

Handhavingsstrategie

De Belastingdienst werkt aan een zakelijke werkrelatie met een grote organisatie. Aan de kant van de Belastingdienst wordt dit gedaan door een vast behandelteam onder leiding van een klantcoördinator. De werkrelatie wordt aangegaan om een toegang te creëren voor de organisatie om zo actueel mogelijk fiscale zaken te bespreken, maar ook voor de Belastingdienst om het gedrag van de organisatie in de loop van de tijd te monitoren en te beïnvloeden. Er is veel aandacht voor beide partijen om gezamenlijk werkprocessen vorm te geven, vanuit de gedachte dat een activiteit van de Belastingdienst waar mogelijk duurzaam een positieve impact moet hebben op het nalevingsgedrag van een organisatie. Gezien de omvang van organisaties, het daaruit volgende financiële belang en de vaak daarmee samenhangende complexiteit van fiscale regelnaleving zijn er veel gezamenlijke werkprocessen die de Belastingdienst en de organisaties doorlopen.

Per organisatie wordt een individueel strategisch behandelplan opgesteld: daarin is opgenomen welke analyse is gemaakt van de risico's en het gedrag van de organisatie en wordt gekozen op welke manier de risico's het best kunnen worden aangepakt of het gedrag van de organisatie kan worden beïnvloed. Het keuzeproces is onderbouwd op basis van kennis over individuele organisaties: algemene informatie over de activiteiten, juridische- en governancestructuur, bekende fiscale risico's, maar ook opgedane kennis en eerdere ervaringen met de organisatie.

Daarbij kijkt de Belastingdienst met name naar de door de organisatie getoonde transparantie, hoe de fiscale beheersing van de organisatie werkt en hoe de fiscale strategie van de organisatie is.

Het werk van belastingadviseurs en accountants bij organisaties is van groot belang voor de Belastingdienst. Omdat veel fiscale aangiften tot stand komen op basis van de commerciële cijfers van bedrijven, volgt de Belastingdienst nauwgezet de bevindingen van de Autoriteit Financiële Markten in het toezicht op accountantsorganisaties. De controleaanpak van de Belastingdienst is gebaseerd op het principe dat werk dat door een ander (bijvoorbeeld de externe accountant) al goed (genoeg) is gedaan, niet wordt overgedaan.

De Belastingdienst onderzoekt de mogelijkheden om de interactie met organisaties te versterken, bijvoorbeeld door gebruik te maken van bestaande en nieuwe vormen van digitalisering zoals het creëren van een gezamenlijk domein waarin documenten uitgewisseld kunnen worden, maar ook door te onderzoeken of meer communicatie effectief kan zijn.

Een belangrijke manier van werken binnen individuele klantbehandeling is 'horizontaal toezicht' (HT). Bij het afsluiten van een convenant binnen HT en de evaluatie daarvan is commitment van de bestuurslaag van een organisatie een voorwaarde.

2026946 03695

3.3 Grote Ondernemingen

Horizontaal Toezicht

De Belastingdienst ziet HT –binnen de zakelijke werkrelatie met een organisatie- als de optimale positie waarin die organisatie en de Belastingdienst de naleving en uitvoering van wet- en regelgeving op elkaar hebben afgestemd. Hierdoor verlopen de onderliggende processen soepel en worden fiscale risico's in vooroverleg besproken zodat voor beide partijen zekerheid ontstaat over de fiscale duiding van die risico's en bedrijven makkelijker aan hun fiscale verplichtingen kunnen voldoen. HT komt tot stand met ondernemingen die hechten aan deze zekerheid en bereid zijn transparant te zijn over fiscale risico's en te werken aan hun Tax Control Framework (het 'fiscale deel' van de interne beheersing van een onderneming).

Door de jaren heen heeft de Belastingdienst voor 81% van de 8.700 grote organisaties beoordeeld of HT mogelijk en voor beide partijen wenselijk is. Iets meer dan 1.900 (22%) van deze ondernemingen hebben met de Belastingdienst een convenant gesloten.

In horizontaal toezicht ligt de nadruk op vooroverleg en werken in de actualiteit. Dat neemt niet weg dat aanslagregeling en boekenonderzoeken ook bij ondernemingen onder HT worden uitgevoerd, ook om de naleving van gemaakt afspraken te controleren.

De meerderheid van de organisaties heeft geen convenant met de Belastingdienst afgesloten. Dat betekent vaak -maar zeker niet altijd- dat de processen gericht op naleving en uitvoering van wet- en regelgeving minder goed op elkaar kunnen worden afgestemd en de Belastingdienst meer achteraf toezicht uitoefent. Per individueel geval wordt bepaald welke behandeling het meest op zijn plaats is.

Bij de ondernemingen die niet onder HT vallen past de Belastingdienst dan ook 'passend toezicht' toe: dat kan bijvoorbeeld zijn een kantoortoets, een boekenonderzoek of een bedrijfsgesprek.

De werkrelatie en HT

In het onderzoek grote ondernemingen is een aantal conclusies getrokken:

- De werkrelatie tussen grote organisaties en de Belastingdienst hangt samen met transparantie en fiscale beheersing en ook met de bereidheid tot naleving van fiscale verplichtingen.
- Bij organisaties met een individueel convenant horizontaal toezicht is de werkrelatie beter dan bij organisaties zonder convenant. Organisaties met een convenant zijn ook transparanter en de fiscale beheersing is beter op orde.
- Dit bevestigt de aanname in het beleid dat de werkwijze van de Belastingdienst impact heeft op de transparantie en fiscale beheersing van grote organisaties.
- Organisaties met een individueel convenant horizontaal toezicht zijn op onderdelen van het aspect juistheid en volledigheid van de aangiften meer compliant dan organisaties zonder een convenant.
- Dit komt mogelijk door de specifieke afspraak in het convenant om relevante (fiscale) standpunten zo snel mogelijk aan de Belastingdienst voor te leggen dan wel de werking van het convenant als psychologisch contract.

3.3 Grote Ondernemingen

Activiteiten voor 2018

Internationale samenwerking
De verwachting is dat bij het toezicht op grote organisaties steeds meer internationaal zal worden gewerkt in gezamenlijke internationale risicoselectie en gezamenlijke boekenonderzoeken (bilateraal of multilateraal). Internationaal zijn maatregelen genomen in het 'Base Erosion and Profit Shifting' (*BEPS*)- programma. Ook Nederland heeft die maatregelen geïmplementeerd met gevolgen voor de informatiepositie en de activiteiten van de Belastingdienst. Een recente wettelijke maatregel is de verplichting voor multinationals met een omzet van meer € 750 miljoen om een Country-by-Country Report in te dienen. De Belastingdienst verwacht ongeveer 170 rapporten van Nederlandse multinationals te ontvangen en ongeveer 3000 rapporten van buitenlandse multinationals. Deze rapporten verrijken het klantbeeld en worden meegenomen in de klantbehandeling.

Individuele klantbehandeling
Iedere klant heeft een klant coördinator. Voor elke klant is er een individueel strategisch behandelplan dat niet ouder is dan 3 jaar. De kwaliteit van de individuele strategische behandelplannen is hoger dan een 7 (schaal 1-10). Waar een horizontaal toezicht convenant is gesloten wordt het strategisch behandelplan gedeeld met de grote organisatie.

Differentiatie in individuele klantbehandeling
De Belastingdienst zal meer gaan differentiëren in de individuele klantbehandeling bij organisaties.
Redenen zijn de uitstroom van ervaren medewerkers en de lessen uit het onderzoek grote ondernemingen.
Daarnaast zal de Belastingdienst meer gaan steunen op data analyse. Signalen uit informatie gestuurd toezicht worden opgevolgd in het Strategisch Behandel Plan per individuele organisatie.

Percentage organisaties waarvan de klantbehandeling in de actualiteit beoordeeld is*
Voor elke organisatie wordt beoordeeld of deze in aanmerking komt voor klantbehandeling in de actualiteit. Drie gedragscomponenten zijn daarbij bepalend:
1. de mate van transparantie,
2. de kwaliteit van de fiscale administratie (mate van fiscale beheersing) en
3. de fiscale strategie.

De analyse leidt tot een behandelstrategie en de vaststelling of een organisatie al dan niet voor klantbehandeling in de actualiteit in aanmerking komt. Het streven is om deze toets in 2018 voor 85% van alle grote ondernemingen te hebben uitgevoerd.

** De term klantbehandeling in de actualiteit vervangt de term horizontaal toezicht uit de vorige begroting. Het streven is met grote ondernemingen waar mogelijk in de actualiteit te werken. Voor de ondernemingen die hiervoor in aanmerking komen, biedt horizontaal toezicht doorgaans de beste mogelijkheden om in de actualiteit te werken.*

3.3 Grote Ondernemingen

Invordering
Bij minstens 90% van de meldingen betalingsonmacht is binnen 5 werkdagen een actie richting de organisatie ondernomen. Bij minstens 90% van de verleende uitstellen van betaling wordt halverwege de looptijd gecontroleerd hoe de stand van zaken is, als dat nodig is met de organisatie gesproken en worden eventueel invorderingsmaatregelen getroffen. Bij minstens 90% van de verleende uitstellen in verband met een ingediend bezwaarschrift van > 1 miljoen euro, wordt eens per half jaar besproken met de ontvanger (voor invorderingsrisico's) en de klantcoördinator (voor de termijn van afdoening van het bezwaarschrift).

Gezamenlijk interactiedomein
De Belastingdienst wil de interactie met organisaties moderniseren door het creëren van één interactiekanaal met gebruikmaking van nieuwe digitale mogelijkheden. In een pilot wordt verkend of een gezamenlijk interactiedomein voordelen biedt aan de organisatie en de Belastingdienst.

Tax Certainty
In de pilot Tax Certainty (ook wel International Compliance Assurance Program) wordt wenselijk gedrag van grote organisaties gestimuleerd. De G20 en de OECD* gaan in deze pilot met zeven landen, waaronder Nederland, verkennen of en in hoeverre aan multinationale ondernemingen met een laag of gemiddeld fiscaal risicoprofiel in de betreffende landen zekerheid kan worden gegeven over de internationale fiscale positie van die ondernemingen op het gebied van verrekenprijzen en andere internationale fiscale risico's.

*OECD: Organisation for Economic Co-operation and Development

In de database van de Panama Papers komen vooral familiebedrijven en zeer vermogende personen voor. Multinationals zijn vooralsnog veel minder aangetroffen.

Zeer vermogende personen (ZVP)
Recent heeft de Belastingdienst –na een pilot- ervoor gekozen zeer vermogende personen een aangepaste vorm van individuele klantbehandeling te geven. De financiële belangen en de maatschappelijke exposure van zeer vermogende personen rechtvaardigen deze behandeling waarbij kennis over deze doelgroep wordt gebundeld. Ongeveer 2.250 personen zullen als ZVP worden aangeduid (vermogen > € 25 miljoen). Vanwege de ervaring met individuele klantbehandeling bij grote ondernemingen is deze doelgroep organisatorisch ondergebracht bij de Directie Grote ondernemingen. Een andere reden is dat een aanzienlijk deel van deze personen al samen met hun onderneming wordt behandeld binnen de Directie GO.

Prestatie-indicatoren voor 2018

In de conceptbegroting voor 2018 is als prestatie-indicator opgenomen dat de beoordeling van klantbehandeling in de actualiteit voor 85% van alle grote organisaties gereed is.

2026946 03695

Belastingdienst

3.4 Toeslagen

Kenmerken

Voor burgers moet het gemakkelijk zijn om een toeslag aan te vragen en te wijzigen. Toeslagen ondersteunen de burgers immers in hun inkomen, dus willen ze graag snel weten op welk bedrag ze recht hebben én dat de uitbetaling snel en op tijd gebeurt. Wanneer de burger contact heeft met de Belastingdienst wil hij zich geholpen voelen. Burgers moeten er op kunnen vertrouwen dat de Belastingdienst tijdig acteert in geval van twijfel over de juistheid van gegevens en contact met hem zoekt om hierover duidelijkheid te verkrijgen. Het is belangrijk voor de burger dat het verschil tussen het voorschot en de definitieve toekenning zo klein mogelijk is en dat hij een zo groot mogelijke mate van toekenningszekerheid heeft.

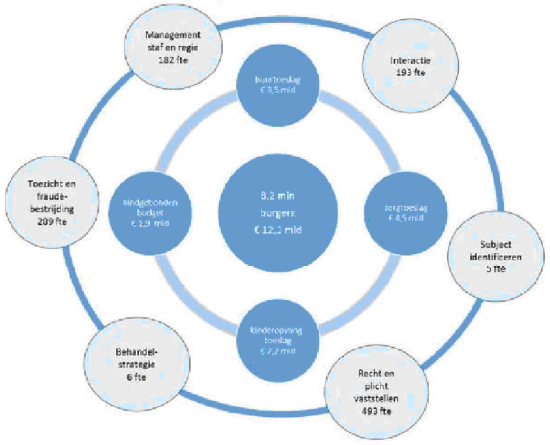
De beleids- en budgetverantwoordelijkheid voor de toeslagregelingen ligt bij drie verschillende departementen: het ministerie van BZK voor de huurtoeslag, het ministerie van VWS voor de zorgtoeslag en het ministerie van SZW voor de kindregelingen. Het massale proces en de handhaving bij Belastingdienst/Toeslagen zijn gericht op het borgen van de rechtmatigheid van de besteding van de budgetten voor de toeslagregelingen van de opdrachtgevende ministeries.

Gemeenschappelijk kenmerk van dit wettelijke stelsel van inkomensafhankelijke toeslagen, is dat recht en hoogte van de toeslagen (mede) afhankelijk zijn van het huishoudinkomen in het toeslagjaar.

Onder meer doordat de exacte hoogte van het inkomen na afloop van het toeslagjaar vast komt te staan, vloeien uit de definitieve toekenning na afloop van het toeslagjaar terugvorderingen en nabetalingen voort. Het is voor de burger van belang dat het proces van aanvraag tot uitkering van het voorschot goed en snel verloopt. Dit brengt voor BT een spanningsveld met zich mee tussen massaliteit, tijdigheid en rechtmatigheid.

Het vaststellen van – de hoogte van – het recht, gevolgd door een toekenning en uitbetaling, is een massaal proces dat grotendeels geautomatiseerd verloopt. Dit massale, geautomatiseerde proces stelt de Belastingdienst in staat om de tijdigheid van toekennen en uitbetalen te realiseren. In het massale, geautomatiseerde proces vindt de berekening van – de hoogte van – het recht plaats.

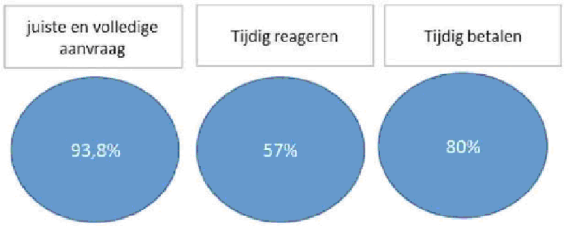
Belang, aantallen en capaciteit

3.4 Toeslagen

Nalevingsbeeld

Osage: figuur conform nalevingsbeeld andere segmenten

Voor het toeslagenproces kent de Belastingdienst dezelfde compliance-indicatoren als voor de verschillende belastingen. Omdat de wetgeving afwijkt van de fiscale wetgeving, wijkt de definitie voor de indicatoren af.

Juiste en volledige aanvraag/mutatie

Voor het verkrijgen van inzicht in de mate van naleving op deze nalevingsindicator gebruikt de Belastingdienst het verschil in hoogte van het voorlopig toegekende bedrag en het definitief toegekende bedrag. Hierbij wordt een verschil van € 500* en € 1.000** gehanteerd als verschil dat inherent is aan het stelsel. Alles boven deze bedragen wordt beoordeeld als niet-naleving op deze indicator.

* Voor hurtoeslag, zorgtoeslag en kindgebonden budget wordt een verschil van € 500 gehanteerd, dit is gerelateerd aan het maximum jaarrecht
** Voor kinderopvangtoeslag wordt een verschil van € 1.000 gehanteerd

Tijdig reageren

Anders dan in de fiscale processen hebben burgers geen plicht om een aanvraag voor een toeslag op een bepaald moment te doen. Wél hebben burgers een plicht met betrekking tot het - tijdig - reageren op een verzoek om informatie. Tijdig reageren is van belang om zo snel mogelijk en bij voorkeur nog tijdens het lopende toeslagjaar te (her)beoordelen of – de hoogte van – het recht nog juist is vastgesteld. Wanneer niet of niet tijdig wordt gereageerd op een verzoek op informatie kan dit van invloed zijn op de toekenning en leiden tot een - wellicht onnodige – terugvordering. Dit wil de Belastingdienst zo veel mogelijk voorkomen. Voor de nalevingsindicator “tijdig reageren” wordt vastgesteld welk percentage van de burgers die een verzoek om informatie ontvangen, daar binnen de gestelde (rappèl-)termijn op reageren.

Tijdig betalen

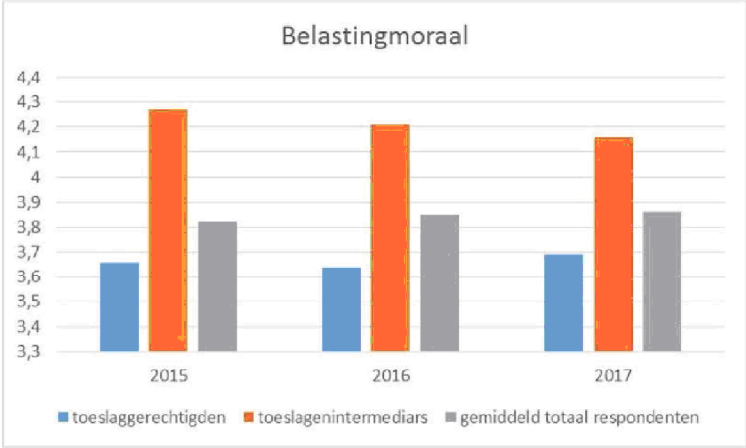
Na afloop van het toeslagjaar wordt vastgesteld wat de definitieve hoogte van het recht is. Daaruit kunnen verschillen tussen de voorlopige toekenning en de definitieve toekenning ontstaan, die weer kunnen leiden tot een nabetaling aan de burger of een vordering bij de burger. Deze indicator geeft aan hoeveel procent van de burgers die een terugvorderingsbeschikking hebben ontvangen, tijdig betalen. In dit percentage zijn meegenomen de verschillen die verrekend worden met een lopende toeslag, terugvorderingen die in één keer betaald worden door de burger en terugvorderingen waarvoor een standaard betalingsregeling is afgesproken.

3.4 Toeslagen

Fiscale Monitor

Voor het toeslagenproces is het vanwege de combinatie van massaliteit, tijdigheid en rechtmatigheid van belang dat de door de burger aangeleverde gegevens juist en volledig zijn. De burger moet er anderzijds van uit kunnen gaan dat de Belastingdienst processen op orde heeft en – tijdig – juiste beslissingen neemt. Wederzijds vertrouwen is hierbij van belang. Uit de Fiscale Monitor blijkt dat van de respondenten 47,3% van de burgers en 36,3% van de toeslagenintermediairs beslissingen van de Belastingdienst vertrouwen. Voor de ontwikkeling naar "no touch" is het van belang om meer inzicht te krijgen in het vertrouwen dat burgers en intermediairs in de Belastingdienst hebben, omdat bij "no touch" de Belastingdienst namens de burger betrouwbare gegevens van derden wil toepassen voor het zo actueel mogelijk houden van het (reeds toegekende) recht.

De belastingmoraal wordt vastgesteld aan de hand van drie stellingen, op basis waarvan een score tussen 1 en 5 wordt berekend. De belastingmoraal van toeslagenintermediairs is de afgelopen drie jaren licht gedaald, maar blijft nog boven het gemiddelde van alle respondenten van de Fiscale Monitor. De belastingmoraal van de toeslaggerechtigden ligt onder het gemiddeld.

Wat de gepercipieerde pakkans betreft, denkt 59% van de toeslagenintermediairs en 52% van de toeslaggerechtigden dat deze (zeer) groot is. Dat is in beide gevallen iets hoger dan het gemiddelde, dat op 51% ligt. De kans dat de Belastingdienst ontdekt dat iemand onterecht teveel aan toeslagen ontvangt wordt door bijna 60% van de toeslagenintermediairs en ruim 52% van de toeslaggerechtigden als (zeer) groot geacht.
De Belastingdienst heeft de afgelopen jaren meerdere maatregelen getroffen om misbruik van het toeslagenstelsel te voorkomen en vroegtijdig te detecteren. In geringe mate zet de Belastingdienst handhavingscommunicatie in.

3.4 Toeslagen

Handhavingsstrategie

Aanvullend op het massale proces, voert de Belastingdienst toezicht uit. Dit toezicht vindt plaats in alle fasen van het proces.

- Tijdens de aanvraag/mutatie via het burgerportaal door deels vooringevulde gegevens en controle van gegevens aan de hand van derdengegevens;
- Voorafgaand aan de toekenning op basis van risicoclassificatie, risicovolle aanvragen en mutaties worden eerst gecontroleerd voordat toekenning plaatsvindt;
- Door middel van thematisch toezicht tijdens het toeslagjaar;
- Met risicogericht thematisch toezicht voorafgaand aan het definitief toekennen.

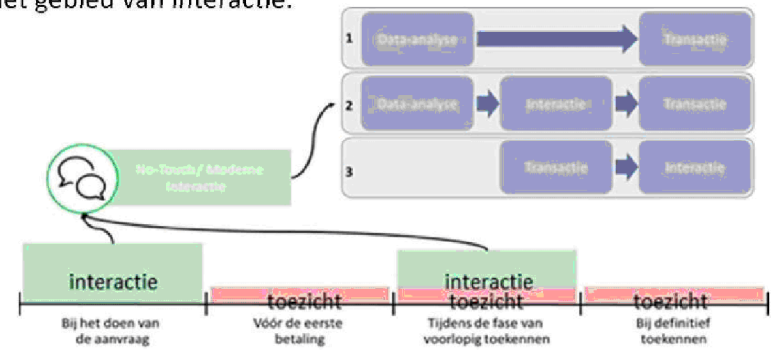
Voor de burger is het belangrijk dat toeslagen tijdig en juist worden uitbetaald, zodat hij snel weet waar hij aan toe is en achteraf niet wordt geconfronteerd met een terugvordering. Om er voor te zorgen dat de uitvoering van toeslagen optimaal gericht is op het tijdig en juist uitbetalen, heeft de Belastingdienst als strategische doelstellingen:

- Klantgerichte dienstverlening aan burgers
- Rechtmatige toekenning van toeslagen
- Efficiënte uitvoering van processen.

Om deze doelstellingen te realiseren is de handhaving er op gericht om:

- het voor de burger makkelijk te maken het – in één keer - goed te doen en
- zowel interactie als toezicht zo vroeg mogelijk in het proces te laten plaatsvinden.

De afgelopen jaren heeft de Belastingdienst het toezicht verschoven naar zo vroeg mogelijk in het proces, ter voorkoming van – hoge – terugvorderingen. Dezelfde beweging vindt nu plaats op het gebied van interactie.

Capaciteit

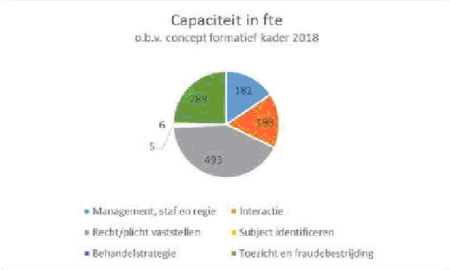
Zestig procent van de capaciteit wordt ingezet om onder andere door middel van het behandelen van klachten, bezwaren en beroep het recht vast te stellen. Het gaat hier om interactie die door de burger is geïnitieerd en waar BT adequaat en klantgericht op acteert. Dit deel van het werk is autonoom en krijgt prioriteit.

Met het intensiveren van proactieve interactie en dit te laten plaatsvinden zo vroeg mogelijk in het proces, beoogt de Belastingdienst werkzaamheden later in het proces – zoals klachten, bezwaren – waar mogelijk te voorkomen.

3.4 Toeslagen

Hierdoor zal op termijn een andere verdeling in de inzet van capaciteit plaatsvinden, met het zwaartepunt aan de voorkant van het proces, dat wil zeggen bij de aanvraag of voorafgaand aan het - opnieuw - vaststellen van het recht.

Veertig procent wordt ingezet voor interactie, toezicht en fraudebestrijding.

Activiteiten 2018

Preventief

Om de ambitie het voor de burger gemakkelijk te maken het in één keer goed te doen, ontwikkelt de Belastingdienst de werkwijze door die gericht is op "no touch". In 2018 wordt vastgesteld bij welke grondslagen de Belastingdienst – met toestemming van de burger – wijzigingen kan doorvoeren op basis van betrouwbare derdengegevens en wordt de uitvoering hiervan waar mogelijk al toegepast.

Het doel hiervan is dat de toekenningszekerheid voor de burgers toeneemt doordat de relevante wijzigingen door de Belastingdienst tijdig worden toegepast en het percentage juiste en volledige aanvragen te verhogen. Deze werkwijze draagt ook bij aan een administratieve lastenverlichting voor burgers, die nu zelf mutaties moet doorgeven en – desgevraagd – bewijsstukken moet overleggen.

Thematische aanpak

In 2018 wordt de capaciteit onder andere ingezet om de burger beter te ondersteunen bij het doorgeven van inkomensgegevens en – toekomstige – inkomenswijzigingen. Ook hiervan is het doel het verhogen van het percentage juiste en volledige aanvragen. Voor het vaststellen van – de hoogte van – het recht, is onder andere het huishoudinkomen van belang. Bij de eerste aanvraag moet de burger een geschat inkomen doorgeven voor het toeslagjaar waarin hij toeslag(en) aanvraagt.

In de praktijk blijkt dat moeilijk te zijn, met name voor burgers zonder vast inkomen, zoals ondernemers. Ook blijkt uit onderzoek en analyse dat burgers zich onvoldoende bewust zijn van het feit dat inkomenswijzigingen tijdig moeten worden doorgegeven en dat zij hierdoor eventuele terugvorderingen kunnen voorkomen.

3.4 Toeslagen

In 2018 voert de Belastingdienst hiervoor o.a. de volgende activiteiten uit:

- Pro-actief attenderen burgers over mogelijke invloed van – toekomstige – wijzigingen
- Toepassen actuele inkomensgegevens.

Om de non-response op de verzoeken om informatie te kunnen beïnvloeden, in 2017 bedraagt dat 57%, onderzoekt de Belastingdienst in 2018 wat redenen van burgers zijn om te verzuimen te muteren of te reageren op verzoeken om informatie.

Aanpak fraude

De Belastingdienst zet bij de aanpak van fraude met nadruk in op het voorkomen hiervan. Wanneer een nieuw fraudepatroon is gedetecteerd, worden in het bestaande proces maatregelen getroffen om te voorkomen dat dit patroon opnieuw wordt toegepast. Binnen de Belastingdienst wordt op basis van geanonimiseerde gegevens onderzocht of er sprake is van georganiseerde fraude door facilitators. Een belangrijk onderdeel van de fraudeaanpak is de samenwerking met overheidsinstanties op het gebied van adresgerelateerde fraude.
In samenwerking met de FIOD en het Openbaar Ministerie wordt ook in 2018 ingezet op het toepassen van strafrecht bij het gebruik van valse stukken.

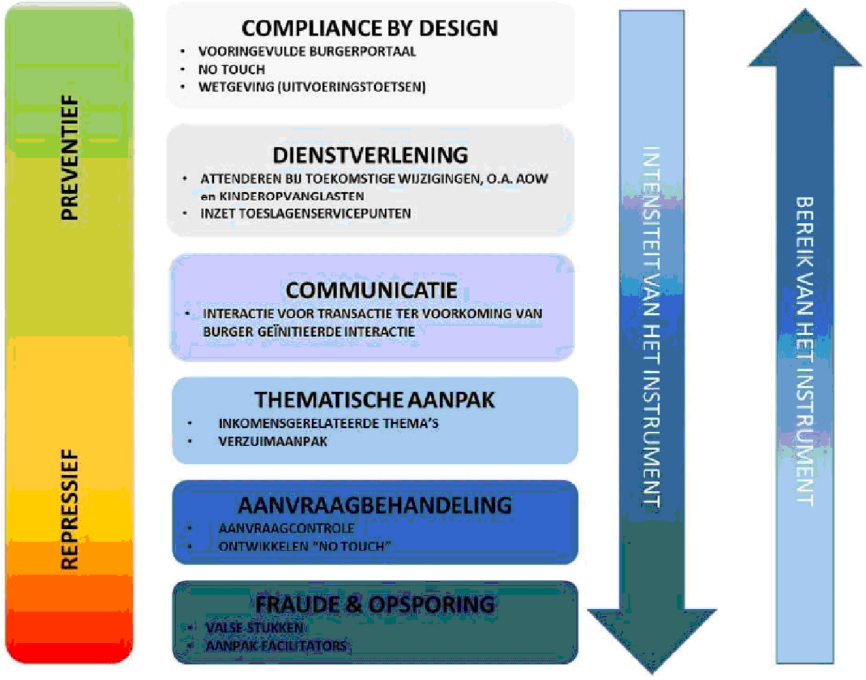
Kennis en innovatie

Net als voorgaande jaren, wordt in 2018 gewerkt aan het verkrijgen en vergroten van inzicht in nalevingstekorten, de oorzaken hiervan en het effect van toegepaste interventies. Hierbij wordt zowel gebruik gemaakt van data analyses als van inzichten uit – gedragswetenschappelijk – onderzoek.

In 2018 zet de Belastingdienst het uitvoeren van effectmetingen bij pilots en nieuwe interventies voort. De hieruit verkregen inzichten kunnen leiden tot aanpassing van interventies of tot structurele aanpassingen in een proces.

Belastingdienst

3.4 Toeslagen

Figuur Activiteiten voor 2018

Prestatie-indicatoren 2018

In de conceptbegroting 2018 zijn de volgende prestatie-indicatoren opgenomen:

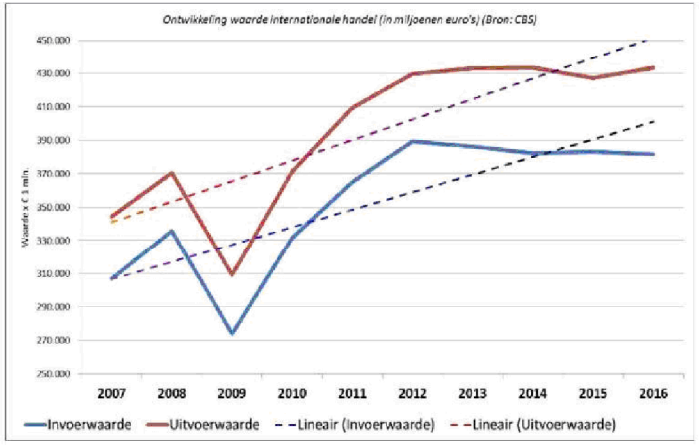
- Terugdringen verschillen tussen voorlopige en definitieve toekenning hoger dan € 500/€ 1.000*, norm is maximaal 91%;
- Realiseren van de rechtmatigheidsnormen (5% voor zorgtoeslag, kinderopvangtoeslag en kindgebonden budget en 2,2% voor huurtoeslag).

* Deze grenzen hangen samen met het maximale jaarrecht dat kan worden Toegekend. Voor huurtoeslag, zorgtoeslag en kindgebonden budget wordt de grens van € 500 gehanteerd en voor de kinderopvangtoeslag een grens van € 1.000

3.5 Douane

Kenmerken

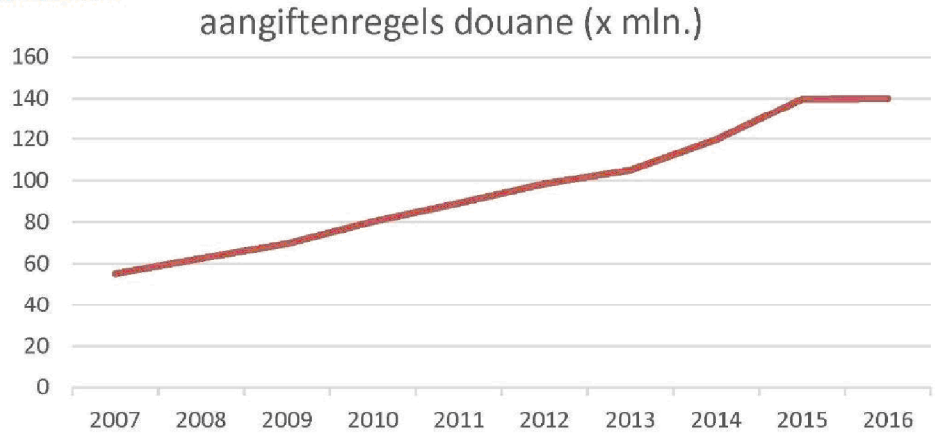
De Douane controleert het goederenverkeer aan de buitengrenzen van de Europese Unie, heft, int en controleert douanerechten, binnenlandse accijnzen en verbruiksbelasting en ziet er op toe dat het goederenverkeer volgens de regels verloopt en wordt gefaciliteerd.
De taken kunnen gebracht worden onder de noemers: **A**fdracht (invoerrechten & accijnzen) , **B**escherming samenleving (tegen onveilige en ongewenste goederen) en **C**oncurrentiepositie versterken (naleving Europese maatregelen voor marktordening en minimaliseren logistiek oponthoud en administratieve lasten). Dit, in opdracht van een reeks van opdrachtgevers op grond van Europese en nationale wet- en regelgeving. Zie daarvoor de bijlage.

De figuur hierboven laat de waarde-ontwikkeling zien van de Nederlandse internationale handel.

De figuur links geeft de weerslag daarvan voor de Douane in de vorm van de ontwikkeling van het totale volume aan aangifteregels voor het binnenbrengen en de invoer van goederen, voor douanevervoer en voor het uitvoeren en uitgaan van goederen. Een aangifte kan meerdere aangifteregels bevatten. Verschillende regels staan voor verschillende soorten goederen.

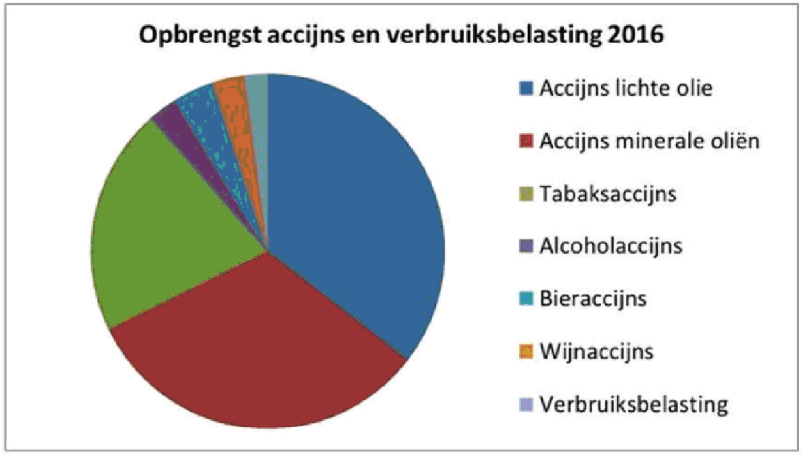
Aantallen

3.5 Douane

Belang

De Douane heft en int ca. € 12 miljard aan accijnzen en verbruiksbelasting. Douanerechten, omzetbelasting bij invoer, voorraadheffing aardolie-producten en verkeers-begeleidingstarief voor zeeschepen leveren bij elkaar ca. € 3,6 miljard op. Gelet op de taak van de Douane valt het belang niet samen met de opbrengsten. De taken "beschermen samenleving" en "concurrentiepositie versterken" hebben een ander primair doel dan het innen van geld.

*Bedragen x € 1 mln. *)*	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
Douanerechten	2.528,0	2.431,0	2.640,0	2.939,0	2.960,0
- waarvan Invoerrechten	*2.501,7*	*2.387,0*	*2.589,2*	*2.889,1*	*2.913,7*
- waarvan Anti-dumpingrechten	*23,9*	*41,7*	*49,9*	*49,9*	*38,9*
- waarvan Aanvullende rechten	*0,0*	*0,0*	*0,1*	*0,0*	*5,2*
- waarvan Compenserende Rechten	*2,4*	*2,3*	*0,8*	*0,0*	*2,2*
Omzetbelasting bij invoer	560,0	857,0	470,0	521,0	544,0
Voorraadheffing aardolieproducten	88,0	102,0	106,0	107,0	109,0
Verkeersbegeleidingstarief	21,0	18,0	18,0	19,0	19,0
Totaal	**3.197,0**	**3.409,0**	**3.235,0**	**3.586,0**	**3.633,0**

De figuur hierboven toont de verdeling van opbrengsten uit accijnzen.

De figuur links toont de opbrengsten aan douanerechten en opbrengsten van overige heffingen Douane.

3.5 Douane

Aandachtspunten voor de handhaving

Aan de douanetaken liggen Europese en nationale wet- en regelgeving ten grondslag. Opdrachtgevers zijn de ministeries van Financiën, Buitenlandse Zaken, Economische Zaken, Infrastructuur en Milieu, van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Veiligheid en Justitie en Volksgezondheid. De opdrachtgevers geven aan wat er gehandhaafd moet worden en welk handhavingsniveau van de Douane wordt verwacht. Het totale Handhavingsplan van de Douane wordt in het Opdrachtgevers Opdrachtnemerberaad Douane (OOD) behandeld. De Douane monitort of de afgesproken handhavingsniveaus worden gerealiseerd.

In 2018 wil de Douane inzetten op het verbeteren van de kwaliteit van de handhaving. Aandachtspunten daarbij zijn o.a.:

- Het bevorderen van de kwaliteit van douaneaangiften. De aangifte vormt de basis voor de heffing van douanerechten en de risicoselectie voor controle. Met een mix van verschillende instrumenten bevordert de Douane de juistheid van de aangiften. Zo wordt gerichte handhavingscommunicatie ingezet, zijn er geautomatiseerde checks in de aangifteprocedure ingebouwd, worden risicobeheersingsmaatregelen van bedrijven zelf beoordeeld en worden de uitkomsten daarvan alsmede controleresultaten en risicosignalen in de risicoselectie van aangiften betrokken. Met een steekproef op invoeraangiften wordt de ontwikkeling van de kwaliteit gemonitord en de risicoselectie gevalideerd.
- De voortdurende groei van douaneaangiften versterkt de noodzaak van “slimme” en gedifferentieerde handhaving en facilitering. Voor bepaalde stromen is een specifieke aanpak gewenst. Dit geldt voor de exponentieel groeiende stroom van e-commerce zendingen. Veelal kleine zendingen met een beperkte waarde, waarin zich wel verschillende fiscale en niet-fiscale risico’s voordoen. Projectmatig onderzoekt de Douane de risico’s in poststromen (briefpost, pakketten) en mogelijkheden de handhaving hierop effectiever en efficiënter in te richten. Daarbij wordt samengewerkt met bedrijven en wordt toepassing van nieuwe technieken onderzocht.

3.5 Douane

Capaciteit

De Douane telde in 2016 4.520 fte. Onderstaande figuur laat zien hoe de capaciteit over de verschillende processen is verdeeld.

Capaciteit Douane 2017 (in FTE)		
Hoofdproces	Formatie	Bezetting
Aangiftebehandeling	189	183
Klantmanagement	821	765
Fysiek Toezicht	2087	2028
Landelijke taken primair proces	863	866
Landelijke ondersteuning bedrijfsvoering	165	176
Staf & Management	416	420
Totaal	4541	4438

Toelichting capaciteit

De activiteiten van de Douane verschillen in aard en intensiteit. Zo kent de Douane handhavingsactiviteiten gericht op:

- (grensoverschrijdende) goederenstromen, waarbij - mede op basis van aangiften, via risicogerichte selectie - zendingen, vervoermiddelen, containers, bescheiden, reizigersbagage etc. worden gecontroleerd;
- gebieden langs de buitengrens (lucht en zee), waarbij onder andere gebruik wordt gemaakt van radarbeelden, surveillance en cameratoezicht;
- bedrijven, waarbij het gaat om controles, gericht op vergunningen, het functioneren van bedrijfseigen controlemechanismen en kwaliteits- en veiligheidssystemen.

Belastingdienst

3.5 Douane

Strategie

De handhaving is op compliance gericht, informatiegestuurd, risicogericht en gelaagd. In de uitvoering streeft de Douane naar:

- het veilig maken van complete goederenketens ("betrouwbare ketens"),
- waarnemingen (bij voorkeur buiten de logistieke goederenstromen) om de juistheid van het handelen van bedrijven te toetsen en leidend tot bekende- betrouwbare bedrijven en
- controle op de logistieke stroom, aan de grens, op basis van risico-analyse en -detectie voor onbekende en overige bedrijven.

De handhaving en facilitatie verschilt al naar gelang de typering. Minder en minder ingrijpende interventies in de logistiek bij betrouwbare bedrijven en meer bij onbekende en overige ondernemers. In een aantal gevallen eist de regelgeving en/of de opdrachtgever tot een specifieke intensiteit en vormen van controles.

Handhavingsactiviteiten 2018

Met het handhavingsplan als basis voert de Douane verschillende controles voor de opdrachtgevers uit.

	Jaarplanning 2018
Aantal controles vracht, koeriers en postzendingen	bandbreedte
Aantal gecontroleerde vluchten	bandbreedte
Aantal uren toezicht	bandbreedte
Aantal controles ambulant buitengrens	bandbreedte
Aantal controles ambulant binnenland	bandbreedte
Aantal fiscaal gerichte onderzoeken vanuit KM	bandbreedte
Aantal controles vervoer	bandbreedte

3.5 Douane

Doelstellingen 2018

De doelstellingen zoals opgenomen in de Begroting IX 2018

Prestatie-indicatoren Douane (meetbare gegevens)

Prestatie-indicator	Waarde 2015	Waarde 2016	Streefwaarde 2017	Streefwaarde 2018
Juiste invoeraangiften	n.v.t.[2]	100[3]	n.v.t.	≥ 100
Waardering bedrijfsleven[4]	100	101	**≥ 100**	≥ 100

Doelstellingen 2018, toelichting

Juiste invoeraangiften; De indicator geeft het aandeel juiste aangiften ten invoer weer, die zijn ingediend in het aangiftesysteem (AGS). Deze aangiften vormen de basis voor de juiste afdracht, aangezien de heffing en inning op deze aangifte worden gebaseerd. De juistheid ziet op het voldoen aan de wettelijke eisen voor een aangifte. De behandeling van aangiften ten invoer is een van de eerste momenten van het al dan niet handelen in het douaneproces. Bovendien is het een belangrijk moment om als Douane het gedrag van aangevers te beïnvloeden. De Douane zet hiervoor onder andere activiteiten in op het gebied van dienstverlening en toezicht.

Waardering bedrijfsleven; Voor het meten en verbeteren van de dienstverlening van de Douane aan het bedrijfsleven wordt het instrument Bewijs van Goede Dienst gehanteerd. Het Bewijs van Goede Dienst is in het leven geroepen als een beproefd meetinstrument voor gemeenten en andere overheidsorganisaties om de dienstverlening aan ondernemers te verbeteren en biedt mogelijkheden om de klanttevredenheid onder ondernemers te verhogen. In het Bewijs van Goede Dienst staan randvoorwaarden en normen waaraan de Douane is getoetst. Het Bewijs geeft inzicht in onze dienstverlening aan bedrijven door te toetsten op 10 normen die het bedrijfsleven belangrijk vindt voor de dienstverlening van de Douane. Vervolgens zijn die tien normen meetbaar gemaakt en is per norm een score vastgesteld. Voorbeelden van normen zijn: minimale verstoring van de logistieke processen, consistente besluitvorming, minimale verstoring geautomatiseerde systemen. Hierin zijn doelstellingen opgenomen die in samenspraak met het bedrijfsleven tot stand zijn gekomen en waaraan zowel de Douane als het bedrijfsleven grote waarde hecht. De score op deze doelen wordt jaarlijks gemeten. De waardering bedrijfsleven is gericht op versterken van de concurrentiepositie.

Belastingdienst

3.6 Opsporing

Kenmerken

Fraude ondermijnt de doelstelling van de Belastingdienst en de bereidheid van de burger om compliant te zijn.
Vanuit het fiscale toezicht is het uitgangspunt dat fraudebestrijding vorm krijgt door het – gezamenlijk – opwerpen van barrières waarmee fraude zoveel mogelijk in aard en omvang wordt voorkomen, zo vroeg mogelijk gedetecteerd en zo effectief mogelijk wordt bestreden. De inzet van het strafrecht is één van de instrumenten binnen de totale handhavingsregie om non-compliant gedrag (fraude) effectief te bestrijden, te bestraffen en te voorkomen dat non-compliant gedrag zich opnieuw voordoet dan wel verder verspreidt (preventie).

Fraude is segmentoverstijgend
Verschillende vormen van fraude laten zich niet beperken door segments- of landsgrenzen, zoals de problematiek rondom facilitators, criminele organisaties, faillissementsfraude en witwassen. Voor een effectieve bestrijding van fraude is een segmentoverstijgende, integrale aanpak noodzakelijk. Een integrale aanpak houdt in dat samengewerkt wordt met alle betrokken partijen, zoals toezichthouders, opsporing en vervolging en wetgever, en ook dat in voorkomende gevallen publiek-private samenwerking wordt gezocht. Vanuit de verschillende kennis en kunde van partijen kan gezamenlijk de meest effectieve interventiestrategie bepaald worden.

Toenemende internationalisering en digitalisering
Globalisering en snelle technologische ontwikkelingen zorgen ervoor dat er steeds meer mogelijkheden ontstaan voor fraude en voor het maskeren ervan. Voor een effectieve fraudebestrijding is derhalve steeds meer internationale samenwerking vereist. Daarnaast is blijvende innovatie in de opsporing noodzakelijk om bijv. de steeds grotere volumes en variëteiten aan data te kunnen ontsluiten. Het belang van data voor de opsporing en de privacybescherming van gegevens kunnen daarbij op gespannen voet komen te staan.

Strategie

De inzet van het strafrecht wordt beoordeeld op effectiviteit in relatie tot de inzet van andere instrumenten en kan naast bestuurlijke interventies ingezet worden. Zo wordt de inzet van het strafrecht als *optimum remedium* gehanteerd om maatschappelijke belangen te beschermen en te borgen. Met optimum remedium wordt bedoeld dat het strafrecht daar wordt ingezet waar het effect het grootst is. De Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD) verzorgt de opsporing voor de Belastingdienst.

De FIOD werkt bij de bestrijding van fraude samen met toezichthouders, het OM en andere publieke- en private partijen. In samenwerking met deze ketenpartners en door het inzetten van een gedegen mediastrategie wordt het effect en de impact van de opsporingsonderzoeken vergroot.

3.6 Opsporing

Het betreft dan omgevingsgerichte onderzoeken, dat wil zeggen zaken onderzoeken waarbij opsporing projectmatig ingezet wordt als onderdeel van de totale handhavingsstrategie waarbij samenwerking en het bereiken van het grootst mogelijke effect o.a. door het bewust inzetten van publiciteit centraal staan.

Communicatie wordt gebruikt om fraudebestrijding en compliance te bevorderen. Een gedegen mediastrategie moet de effecten van het optreden van de FIOD en het Openbaar Ministerie (OM) verder versterken door het beïnvloeden van grote groepen burgers en bedrijven en bevorderen van compliant gedrag. Het strafrecht kan hierdoor ook een preventief effect creëren.

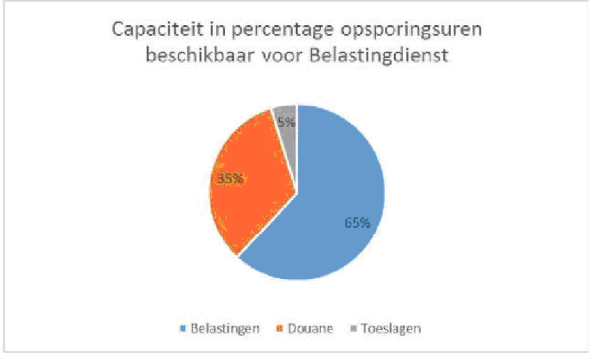
De preventieve waarde van het strafrecht wordt verder versterkt door het benutten van de ervaringen uit de opsporingsonderzoeken ten behoeve van het signaleren van nieuwe fraudefenomenen, toezicht, en het toetsen van (nieuwe) wet- en regelgeving op fraudebestendigheid. Bij de daaruit voortvloeiende (bestuurlijke) rapportages of signaleringen worden de relevante partijen betrokken.

Bij elk opsporingsonderzoek wordt aandacht besteed aan “afpakken”, het ontnemen van criminele winst. Fiscale en financiële fraude zijn doorgaans gericht op financieel gewin. Gelet hierop is “afpakken” een effectieve interventie met preventieve werking.

Capaciteit

De FIOD verzorgt naast de opsporing voor de Belastingdienst de opsporing voor andere toezichthouders zoals de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en De Nederlandsche Bank (DNB) (de integriteit van het financiële stelsel) en Nederlandse Zorgautoriteit (Nza) (integriteit zorg).

Tot slot verzorgt de FIOD de opsporing van andere aanmelders zoals andere departementen en curatoren en op specifieke thema’s zoals witwassen, faillissementsfraude en corruptiebestrijding. In totaal besteedt de FIOD ongeveer 50% van de totale opsporingsuren aan opsporing voor de Belastingdienst. Door het verkrijgen van extra capaciteit voor het bestrijden van witwassen en corruptie zal dit percentage de komende jaren dalen maar het aantal opsporingsuren ten behoeve van de Belastingdienst blijft gelijk op ongeveer 500.000 uren.

3.6 Opsporing

Voor omgevingsgerichte zaken is het streven de komende jaren te groeien naar uiteindelijk 50%.

In 2017 heeft de FIOD voor alle opsporingsactiviteiten 1.010.000 ter beschikking. Het aantal processen-verbaal blijft voor 2018 waarschijnlijk op hetzelfde niveau als 2017, het totaal aantal opsporingsuren zal waarschijnlijk (licht) stijgen.

De onderverdeling van de huidige uren (in procentuele bandbreedtes) naar toezichthouders en specifieke thema's ziet er als volgt uit:

De thema's worden, zoals eerder genoemd, in overleg met toezichthouders en OM gekozen. De keuze wordt gemaakt op basis van maatschappelijke relevantie, financieel belang, effect en impact. Dit bepaalt mede de inzet van het aantal opsporingsuren per thema.

Activiteiten voor 2018

Om tot een goede selectie van opsporingsonderzoeken te komen kent de FIOD vaste overlegstructuren met toezichthouders waaronder de Belastingdienst. Naast het selectieoverleg met de Belastingdienst is er een tripartiete overleg waarin ook het OM vertegenwoordigd is. In overleg met de Belastingdienst en het OM worden gezamenlijke thema's benoemd waar in toezicht en opsporing prioriteit aan gegeven wordt, zoals:

Verborgen vermogen

Verborgen vermogen staat volop in de maatschappelijke belangstelling en wordt daarom binnen de Belastingdienst en samen met andere partners breed opgepakt. Daarbij moet niet alleen worden gedacht aan buitenlandse rekeningen maar ook aan rechtspersonen met vermogen en andere vermogensobjecten. Over verborgen vermogen heeft de FIOD, evenals toezichthouders en buitenlandse diensten, de beschikking over veel informatie en worden regelmatig signalen ontvangen. Datzelfde geldt voor toezichthouders en voor buitenlandse diensten.

Systeemfraude

Door relatief veel zaken te doen met betrekking tot de voorlopige teruggave van de inkomstenbelasting (IH/VT), wordt beoogd een brede maatschappelijke consensus te bereiken dat een onjuiste aangifte onaanvaardbaar en frauduleus is. Naast de aanpak van relevante signalen wordt ook 'de week van de IH/VT fraude' georganiseerd om gericht en integraal strafbare gedragingen aan te pakken.

3.6 Opsporing

BTW fraude

Binnen de BTW fraude zijn diverse aandachtsgebieden zoals carrouselfraude, de balansschuld BTW en aangifteverzuim.

De FIOD heeft naast de fiscale fraude ook een taak op het terrein van andere financiële fraude. Ook op dat taakveld wordt gewerkt met prioritaire thema's waaronder:

Precursoren

Precursoren zijn chemicaliën die worden gebruikt bij de productie van drugs. Deze stoffen zijn onderworpen aan een omvangrijk en streng controleregime waarin de Douane een belangrijke toezichthoudende rol heeft. De FIOD is verantwoordelijk voor de opsporing en werkt daarbij intensief samen met het OM en verschillende onderdelen van de Nationale Politie. Criminele groeperingen worden steeds inventiever in de ontwikkeling van nieuwe stoffen die niet onder enige wet- of regelgeving vallen en ontwijken daarmee de bestaande controleregimes. Deze ontwikkeling maakt een exponentiële groei door en de enorme toevloed van deze nieuwe chemicaliën vergt thans en de komende jaren nationaal en internationaal veel extra inspanningen op het gebied van wetgeving, opsporing en vervolging. Het onderwerp precursoren is eveneens een belangrijk onderdeel van de aanpak van de ondermijning in Zuid Nederland. De FIOD levert daaraan een substantiële bijdrage.

Witwassen

Bij witwassen komen dadergroepen als malafide dienstverleners, beroepsfraudeurs en de georganiseerde criminaliteit samen. Witwassen draagt er aan bij dat criminaliteit in stand blijft, criminelen een economische machtsbasis opbouwen, er oneerlijke concurrentie optreedt en legitieme branches worden gecorrumpeerd. In de afgelopen jaren is de bestrijding van witwassen flink geïntensiveerd. Sinds 2013 zijn er specialistische witwasteams gekomen en is er een Anti Money Laundering Centre (AMLC) opgericht. Het AMLC ontwikkelt zich tot multidisciplinair knooppunt voor de witwasbestrijding. Een forum waarin de omgevingsgerichte aanpak een basisprincipe is. De komende jaren zal door het combineren van ervaringen in witwasonderzoeken en andere vormen van 'data en analytics' de witwasbestrijding nog meer impact krijgen.

Faillissementsfraude

Fraude met faillissementen ondermijnt het financieel economisch stelsel en leidt tot ernstige economische schade. De FIOD werkt op dit thema samen met o.a. OM, de Belastingdienst, politie, curatoren en rechter-commissarissen om tot een integrale aanpak te komen. Het is belangrijk dat kracht en expertise uit verschillende disciplines gebundeld worden om een maximaal effect te bereiken.

2026946 03695

3.6 Opsporing

Voor de komende jaren zijn voor faillissementsfraude o.a. de volgende aandachtspunten te benoemen:

- Doorontwikkeling van het centraal meldpunt faillissementsfraude om de professionaliteit en informatiepositie van het meldpunt te verhogen.
- Samenwerking binnen de Belastingdienst op het terrein van risicosignalen, veelplegers en invordering.
- Samenwerking met de eenheden van politie voor de doorgeleiding van faillissementsmeldingen.

Corruptiebestrijding

Corruptie ondermijnt het vertrouwen van burgers in overheid en economie en werkt concurrentie-vervalsend. Om corruptiebestrijding structureel vorm te geven, heeft de FIOD een Anti Corruptie Centrum (ACC) ingericht. Het ACC richt zich zowel op binnenlandse- als buitenlandse corruptie.

Het ACC draagt zorg voor het overzicht van alle corruptiesignalen, de keuzes die daarbinnen gemaakt worden en de uitvoering van de corruptieonderzoeken. Daarnaast wordt kennis verzameld vanuit literatuur, jurisprudentie en opsporingsonderzoeken en gedeeld binnen en buiten de FIOD.

Voor alles wat vanuit het ACC wordt opgezet en vormgegeven geldt dat 'samenwerking' met publieke - en private partijen cruciaal is. Binnen de opsporingsonderzoeken is dat met name met het OM, de Rijksrecherche en buitenlandse partnerorganisaties. Maar ook andere partners, zoals toezichthouders (bijv. DNB, AFM en de Belastingdienst) of niet-gouvermentele organisaties (NGO's) zoals Transparancy International, zijn van belang om tot meer impact en awareness voor het onderwerp te komen. Door bundeling van krachten wordt corruptiebestrijding effectiever.

Cyberfraude

Criminaliteit met (geavanceerde) cyber-componenten (Bitcoins, Deep Web, Dark Web, TOR*, etc.) heeft een grote maatschappelijke impact, werkt sterk ontwrichtend en is intussen een wijdverspreid probleem. Veel technologische ontwikkelingen hebben gezorgd voor vooruitgang, maar ook voor nieuwe vormen van criminaliteit.

Techniek wordt gebruikt en misbruikt door criminelen. De FIOD en het OM zullen steeds vaker met dit soort zaken worden geconfronteerd.

Daarom heeft de FIOD besloten tot de inrichting van een speciaal team op dit terrein, het Financial Advanced Cybercrime Team (FACT). FACT heeft als missie om ervoor te zorgen dat de FIOD state-of-the-art wordt en blijft in de bestrijding van financieel-economische en fiscale criminaliteit met een cybercomponent. Het FACT richt zich op alle vormen van cybercriminaliteit waarmee financiële en economische fraude wordt c.q. kan worden gepleegd.

*TOR: The Onion Router

2026946 03695

3.6 Opsporing

Terrorismefinanciering

De FIOD en het OM leveren vanuit hun specifieke financiële deskundigheid een bijdrage aan de bestrijding van terrorismefinanciering. Hiertoe werken de FIOD en het OM samen met andere diensten, zoals de inlichtingendiensten, de Financial Intelligence Unit (FIU) en de Nationale Recherche; ook het Team Wwft* van de Belastingdienst heeft hierin een rol. Belangrijke samenwerkingsverbanden zijn de CT Infobox** en het FEC***. Het OM heeft een landelijke Officier van Justitie Terrorismefinanciering aangesteld.

Financiële fraude publieke sector

In de komende periode zal de aandacht voor fraude met uitgaande financiële stromen op het publieke terrein worden gecontinueerd. De FIOD blijft fraudes met publieke geldstromen, zoals bijvoorbeeld subsidiefraude, fraudes in het onderwijsveld en fraude met aanbestedingen bestrijden.

Aanpak ondermijning

In het kader van de intensivering van de aanpak van ondermijning in Zuid Nederland gaat de FIOD structureel participeren in de integrale actiecentra (RIEC)**** die daartoe zijn ingericht. Daarmee wordt een goede volgende stap gezet op het gebied van de gezamenlijke focus, selectie en aanpak.

Aanpak fraude in de zorg

De FIOD maakt onder meer onderdeel uit van de Taskforce Integriteit Zorgfraude (TIZ) en het Informatie Knooppunt Zorgfraude (IKZ) en draagt bij aan de aanpak van fraude in de zorg.

Doelstellingen voor 2018

De capaciteitsinzet zal in 2018 naar verwachting leiden tot de volgende producten:

- 500 – 650 processen-verbaal met een evenwichtige spreiding over de verschillende toezichthouders c.q. handhavingsgebieden.
- 150 – 250 processen-verbaal inzake rechtshulpverzoeken van buitenlandse opsporingsdiensten.

* Wwft: Wet ter voorkoming van witwissen en financieren van terrorisme
** CT Infobox: Contra-terrorisme Infobox
*** FEC: Financieel Expertise Centrum
**** RIEC: Regionaal Informatie en Expertise Centrum

2026946 03695

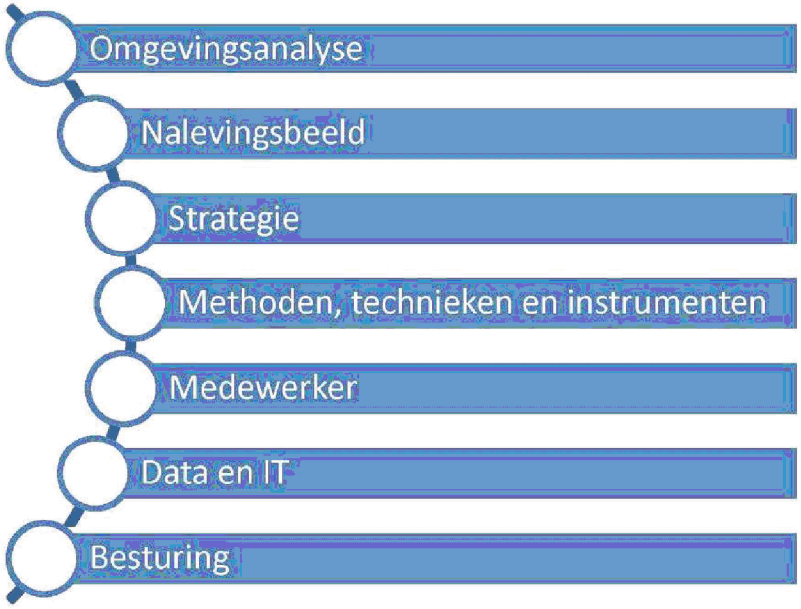
Belastingdienst

In dit hoofdstuk wordt nog een plateauplanning opgenomen, waarin wordt aangegeven wanneer de volgende fasen afgerond zijn:
A: opzet/ontwerp
B: ontwikkeling en implementatie
C: in werking

4. Ontwikkelpad

Een goede naleving door burgers en bedrijven vraagt uitvoerbare wet- en regelgeving, een uitvoering door de Belastingdienst die het zo eenvoudig mogelijk maakt, 'slim' toezicht en een geloofwaardige handhaving waar nodig. Via 'handhavingsregie' stemt de Belastingdienst zijn handelen zo goed mogelijk af op het gedrag en de omstandigheden van de burger. De aanpak van de Belastingdienst is daarbij gebaseerd op:

- Actueel zicht op het feitelijk nalevingsgedrag van burgers en bedrijven (*nalevingsbeeld*);
- Zicht op ontwikkelingen in de omgeving die van invloed kunnen zijn op de naleving (*omgevingsanalyse*);
- Een samenhangende strategie, die zich primair richt op het voorkomen van non-compliant gedrag. Deze strategie is verder uitgewerkt voor specifieke segmenten en doelgroepen;
- Een instrumentarium in de vorm van methoden, technieken en gereedschappen dat invulling geeft aan de strategie;
- De beschikbaarheid van voldoende en goed opgeleide medewerkers;
- Een informatiepositie (data fundament) en ICT voorzieningen, die een moderne interactie en slim toezicht ondersteunen;
- Een besturing, die ondersteuning biedt aan het planmatig maken van keuzes en stellen van prioriteiten in toezicht en handhaving. Inzicht in resultaten en effecten draagt daarbij bij aan een transparante verantwoording en is de basis voor verdere verbetering.

Deze onderdelen worden de komende jaren planmatig verder ontwikkeld. De implementatie van de handhavingsstrategie sluit aan op de drie doelen van de Investeringsagenda Belastingdienst: 'Beter' (verbeteren van de naleving), 'Goedkoper' (kostenvermindering door fte reductie) en 'Meer in control'.

4. Ontwikkelpad

1. Omgevingsanalyse

De Belastingdienst heeft ten behoeve van deze Handhavingsbrief een omgevingsanalyse gemaakt. Daarbij is gebruik gemaakt van een groot aantal externe en interne bronnen. De Belastingdienst doet bij voortduur onderzoek naar externe ontwikkelingen. De jaarlijkse Fiscale Monitor is daarvan een voorbeeld. Dit is een jaarlijks klantbelevingsonderzoek naar gebruik van en tevredenheid over de dienstverlening, de algehele appreciatie van de Belastingdienst en de houding inzake fiscale naleving.

Een heel ander voorbeeld is het project Trendwatching van de FIOD, waarin via een bloggroep nieuwe ontwikkelingen en fraudepatronen vroegtijdig worden gesignaleerd en gedeeld.

2. Nalevingsbeeld

De in deze handhavingsbrief gepresenteerde nalevingsbeelden zijn nog in ontwikkeling. Belangrijke bouwstenen zijn de jaarlijkse steekproefonderzoeken Ondernemingen (MKB) en Particulieren. Daarnaast kan met data & analytics steeds meer informatie worden ontleend aan de intern beschikbare gegevens. Het nalevingsbeeld vormt met de omgevingsanalyse de basis voor de keuzes zowel strategisch als in de uitvoering.

De komende jaren bouwt de dienst daarom deze nalevingsbeelden verder uit, zodat een actueel en relevante set aan informatie voorhanden is als basis voor de te maken keuzes en te stellen prioriteiten in de uitvoering. Relevante perspectieven daarbij zijn segment/doelgroep, belastingmiddel en proces.

3. Strategie

De Handhavingsstrategie Belastingdienst is de basis voor de strategie per segment en doelgroep. Deze zijn in deze handhavingsbrief kort samengevat. In lijn met de in de Investeringsagenda en deze brief aangegeven ontwikkelrichting zullen deze strategieën verder ingevuld worden en vormen daarmee de basis voor zowel de prioritering op tactische niveau (personeel, automatisering) als de operationele keuzes in de uitvoering.

4. Methoden, technieken en instrumenten

Een effectieve uitvoering van wet- en regelgeving vraagt om een permanente ontwikkeling en actualisering van het instrumentarium. Nieuwe technologieën, zoals blockchain, stellen de dienst immers niet alleen voor nieuwe uitdagingen, maar bieden ook nieuwe mogelijk voor uitvoering en

4. Ontwikkelpad

handhaving. Dat geldt ook voor andere ontwikkelingen, zoals de opkomst van steeds meer geïntegreerde ketens tussen bedrijven (supply chains) en de rol van belangrijke internet platforms voor consumenten transacties.

Prioriteit voor de komende jaren ligt in het verder invulling geven aan de beweging 'naar de voorkant': zorgen dat belasting betalen voor burgers en bedrijven zodanig wordt ondersteund dat naleving eenvoudig en goedkoop is, en tegelijkertijd niet-naleving steeds moeilijker wordt. De doorontwikkeling van het huidige horizontale toezicht naar een geïntegreerd onderdeel binnen het gehele toezichtspalet ('gedifferentieerd toezicht') sluit hierop aan. Samenwerking met externe partijen, zowel binnen als buiten de overheid, is hierbij belangrijk.

Permanente evaluatie van het instrumentarium, zoals recent ten aanzien van het toezicht bij Grote Ondernemingen, is hierbij een onderdeel.

5. Medewerker

De veranderingen in de Belastingdienst, ook op het terrein van toezicht en handhaving, doen een groot beroep op de professionaliteit en permanente ontwikkeling van alle medewerkers, zowel in beleid, uitvoering als management.

Hoogwaardige expertise op fiscaal terrein en op het gebied van controle blijven de basis voor een effectieve uitvoering en vergen permanent aandacht. Toezicht en handhaving vragen daarbij ook om een versterking van competenties. Bijvoorbeeld rondom het kunnen omgaan met gegevens en analysetools, of het invulling kunnen geven aan gedifferentieerd toezicht en een meer thematische aanpak. Het Meerjaren PersoneelsPlan dat ontwikkeld wordt geeft hieraan invulling.

6. Data en IT

De beschikbaarheid van data en up-to-date ondersteuning via tools voor analyse en ondersteuning van de uitvoering vormen de basis voor een effectief toezicht. Het creëren van een voldoende data fundament vraagt een meerjarige inspanning. Randvoorwaarden inzake privacy en gegevensbescherming staan daarbij voorop. Prioriteit ligt bij het verder ontwikkelen en implementeren van risicomodellen voor selectie en aangiftebehandeling.

4. Ontwikkelpad

7. Besturing

Eerste prioriteit ligt bij het ontwikkelen van een samenhangende set prestatie-indicatoren voor het meten van resultaten en effecten. Die vormen het hart van een systematische aanpak op basis van handhavingsregie. Eerste set bijgestelde indicatoren zal deel uitmaken van de Begroting 2019 en de Handhavingsbrief 2019.

Het kostenmodel en procesmodel Belastingdienst zullen meer inzicht geven in de capaciteit en overige uitgaven naar segment, belastingmiddel en proces.

Planning

De uitvoering van deze activiteiten wordt als een samenhangend programma aangestuurd. Realisatie is voorzien in de periode 2018 – 2020.

5. Blik op de toekomst

De Belastingdienst heeft een omgevingsverkenning uitgevoerd om een beeld te krijgen van de ontwikkelingen die de komende twee à drie jaar invloed kunnen of zullen hebben op de aard en omvang van zijn taken. De rode draad die uit de verkenning komt is dat sprake is van dynamisering van de maatschappij. Vertrouwde economische structuren veranderen en veranderen snel. Internet-economie en digitalisering stimuleren deze ontwikkeling. Dat vinden we terug in een aantal voor de Belastingdienst relevante thema's.

Veranderingen in de arbeidsmarkt
Het aantal personen dat niet in een dienstbetrekking werkt maar zelfstandig een inkomen verwerft neemt toe. In 2017 telt het segment MKB 1,9 entiteiten, een groei van 5% ten opzichte van 2016. Dat komt door de gepercipieerde aantrekkelijkheid van het ondernemerschap ten opzichte van een dienstbetrekking bij werkgever of werknemer. De complicaties van een dienstverband kunnen er toe leiden dat ondernemers met andere ZZP'ers samenwerken in plaats van personeel in dienst te nemen. Nieuwkomers met minder kansen op een vaste baan zullen vaker kiezen voor een bestaan als ondernemer. De internet-economie leidt tot het snel komen en gaan van veel, vaak kleine, ondernemers.

De groei van het kleinbedrijf zal zich naar verwachting de komende jaren doorzetten. Voor de Belastingdienst leidt dat tot een verslechtering van de informatiepositie, het risico van een groeiende informele economie, meer betalings-problematiek en meer toeslaggerechtigden. Dit zet druk op de uitvoering bij zowel Belastingen als Toeslagen.

Verkorting van de doorlooptijd van telkens nieuwe – techniek-gedreven – verdienmodellen
Een belangrijke oorzaak van deze ontwikkeling is de ontwikkeling van de internet-economie. Een ontwikkeling die ook het fenomeen deel-economie een vlucht laat nemen en een stimulans is van een verdere internationalisering van de economie. In deze economie vervaagt het onderscheid tussen producent en consument.

Een definitie van e-commerce (Fiscalis projectgroup 38 d.d. 4 maart 2016):
"Alle leveringen van goederen en verrichtingen van diensten waarbij gebruik gemaakt wordt van internet of andere elektronische netwerken. Dergelijke goederen en diensten kunnen elektronisch besteld, betaald en geleverd/verricht worden door middel van een volledige elektronische transactie, of door gebruik te maken van traditionele kanalen." Interneteconomie en e-commerce zij in deze definitie synoniem. Binnen deze definities valt de deeleconomie welke ziet op het delen en collectief gebruik van goederen en/of diensten voor en door consumenten (Airbnb, Snappcar, etc.).

5. Blik op de toekomst

De e-commerce is inmiddels goed voor een omzet van € 105 miljard (7,7% van het totaal) met 345.000 banen (4,4% van het totaal) en is daarmee vergelijkbaar met de bouwsector of de opslag of transport-sector. Er is dus sprake van een duurzame ontwikkeling. In de internet-economie is het minder duidelijk wie ondernemer is en wie consument, waar deze zich bevinden en hoe de geldstromen lopen. Bedrijvigheid wordt snel gestart en ook zo weer beëindigd. Dat heeft een groei van het aantal vaak ook (heel) kleine ondernemers tot gevolg die ook nog eens komen en gaan. Platforms faciliteren de deel-economie.

Deze ontwikkelingen roepen vragen op over de fiscale duiding van nieuwe economische activiteiten, de kwalificatie als ondernemer of consument, hoe zicht te krijgen op belastingplichtigen en belastbare activiteiten en hoe in deze nieuwe constellatie fiscale naleving in te bedden. De activiteiten spelen zich vaak af in een internationale context, waarbij de bevoegdheden van de Belastingdienst beperkt zijn. Een ontwikkeling waar alle belastingdiensten mee te maken hebben. De overeenstemming groeit over de noodzaak van internationale samenwerking en gegevensuitwisseling hetgeen resulteert in nieuwe afspraken en concrete uitwisseling van gegevens. De rol van traditionele grote spelers als (grote) werkgevers en banken als inhoudingsplichtigen, bron van fiscale informatie voor Belastingdienst en klanten, kan gerelativeerd raken. Dat betekent dat gezocht moet worden naar nieuwe spelers – zoals platforms – die deze rollen kunnen gaan spelen.

De privacy stelt – terechte – grenzen. Hoe kan met strikte inachtneming van deze regels toch een adequate nieuwe informatiepositie worden opgebouwd.

Brexit

Veranderingen in de institutionele relaties met fiscale gevolgen zijn niet nieuw. Denk aan de uitbreiding van de EU en de gevolgen van verdragen als het CETA. Een ingrijpende nieuwe ontwikkeling is die van de Brexit. Concreet omdat deze zich mogelijk binnen de periode van maart 2017 tot maart 2019 voor zal doen. De modaliteiten van een Brexit zijn gedurende deze periode onderwerp van onderhandeling. Daarbij zijn er scenario's te onderscheiden variërend van "hard", via "mild" naar "zacht". Hoe dat ook zij, een dergelijk traject leidt tot veel vragen. Om onzekerheden voor te zijn zal veel vooroverleg met de Belastingdienst gezocht worden. Veranderingen leiden tot een toename van het aantal (administratieve) fouten en calculerende burgers en bedrijven zullen gebruik maken van het meest gunstige van de opeenvolgende regimes en overgangsregelingen. Dat veroorzaakt een toename in administratieve taken en meer werk voor dienstverlening en toezicht. Bij de uiteindelijke uittreding zal dat tot aanzienlijke toename van de Douaneformaliteiten bij in- en uitvoer leiden en een piek veroorzaken in bijvoorbeeld vergunningaanvragen en artikel 23 Wet OB aanvragen (verlegging OB bij invoer naar de aangifte).

2026946 03695

Belastingdienst

5. Blik op de toekomst

Toename van ondermijnende criminaliteit

Er is een ontwikkeling zichtbaar waarin in toenemende mate sprake is van een georganiseerde misdaad die druk uitoefent op bestuurders en toezichthoudende ambtenaren. Meer gebruik door criminelen van legale dienstverleners zoals bijvoorbeeld financiële- en juridische specialisten, elektriciens (hennep), laboranten (xtc), transporteurs, fiscaal vertegenwoordigers en, in het algemeen, meer verwevenheid van onder- en ***bovenwereld***. Ook in deze wereld is sprake van digitalisering, internationalisering, steeds verdere professionalisering en samenwerking. Het gaat om zeer grote belangen terwijl met deze activiteiten vrijwel altijd ook een ***financieel en dus ook*** fiscaal belang gemoeid is. De integrale overheidsgedachte betekent logischerwijs dat de Belastingdienst participeert in de aanpak. Deze werkzaamheden kennen een andere kosten-batenverhouding dan de reguliere fiscale toezicht-werkzaamheden. Dit vraagt om afzonderlijke, realistische doelstellingen. ***Regionale ondermijningsbeelden vormen de basis om ondermijnende criminaliteit aan te pakken. De belastingdienst zal uiteraard een bijdrage leveren aan deze overheid breed afgesproken intensivering.***

41

42

43

Vergelijking met andere belastingdiensten

De verkenning besteedde ook aandacht aan de werkwijze van andere Belastingdiensten. De beweging die de Nederlandse belastingdienst maakt van risico-gerichte controle achteraf naar preventie en het voorkomen van fouten, door veel meer belastingdiensten wordt gemaakt. Hetzelfde geldt de inzet op informatie, data analyse en gedragswetenschappen. Bij een informatie-intense werkwijze zijn een sluitende privacy- en databescherming essentieel. De omslag van output-gerichte prestatie-indicatoren naar indicatoren die te maken hebben met outcome, dat wil zeggen het effect op de compliance, is

Dia 62

41 ovenwereld -> bovenwereld
28-9-2017

42 rode tekst tussenvoegen
28-9-2017

43 Rode tekst toevoegen.
28-9-2017

Belastingdienst

Begrippenlijst

Nog uit te werken